

MAGYAR FALU

ALAPÍTOTTA: NAGYATÁDI SZABÓ ISTVÁN

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
VI., RÓZSA-U. III., II. EMELET
Telefonszám: Automata 238-08
Postai csekk száma: 45.324
Megjelenik hetenkint egyszer

FÜGGETLEN POLITIKAI, TÁRSADALMI
ÉS MEZŐGAZDASÁGI HETILAP
FELELŐS SZERKESZTŐ: ZSIRKAY JÁNOS

A MAGYAR FALU és a VIRÁGOSKERI c.
szépirodalmi lap együttes előfizetési ára:
Egy évre 10.— pengő
Félévre 5.— pengő
Negyedévre 2.50 pengő
Virágoskeri egész évi előfizetése 2.50 pengő

Szücs Juliska sorsa

(P) Azt hiszitek, valami szerelmi szenzációról van szó? Nem! Szomorúbb, tragikusabb sorsról még alig írtunk. Nem mosolygósarcú, megtört keblű hajadonról, hanem egy sápadtarcú, hétesztendős kisleánnyól van szó, aki éhenhalt.

Érted, magyar testvérem? Éhenhalt egy hétesztendős kisleányka Bagaméron, ahol a televény őshumusz a világ legacélosabb búzáját termi. Amerre ellát a szem, mindenfelé zöldül a vetés és ring nyáron az aranykalász. Annyi terem itt, hogy belefutnak.

Nem tudjuk, kit terhel Szücs Juliska haláláért a felelősség. Az újságok csak néhány sorban emlékeznek meg róla. Annyit írnak, hogy az előljáróság átiratot intézett a debreceni ügyészséghez a haláleset ügyében s az orvosi vizsgálat megállapította, hogy a kislány a szó szoros értelmében éhenhalt. Az ügyészség ugyancsak megállapította, hogy Szücs János feleségével és hétesztendős Juliska leányával napok óta nem evett s hogy a kislány éhhalállal pusztult el.

Elnézem ezt a néhány sort. Lelkem átjárja a halál fagyos szele s elem tárul egy soha nem látott hétesztendős halottarc. Mintha szemrehányást tenne s dermedt némaságában is azt kérdezné: „Miért kellett Magyarországon egy magyar gyermeknek éhenhalnia?”

Szücs Juliska tragédiájáról egy másik hírre fut a tekintetem. „Elvált férj és feleség hálószoa-pöre a válás után” a címe. Leírja, hogy Kuffler úr és az asszony összeváltak a patkót. Elváltak. Az asszony 250.000 pengő végkielégítést kapott, csak azért, hogy minden menjen gyorsan. Ezt meg is kapta. De most a hálószoa miatt pereskednek. És ez fontos a lapnak. Nagy betűkkel — két hasábon. De Szücs Juliska sorsa elintéződik hét kis eldugott sorban... Annyiban, amennyi évet élt szegényke... S ezzel vége is.

Szücs Juliska... Magyar név... De kinek esik meg rajta a szíve...? Meghalt — eltemették, mint annyi sok kis magyart, akit a szegénység, a pénztelenség visz a sírba, mert nem jut orvosra, patikára... Pedig talán Szücs János is végigküzdötte a vérzivartart, vagy ha nem is, bizonyos, hogy őse nem mostanában jött az országra. Lehet, hogy őse még a világverők között jött, hogy di-
csőséget szerezzen a magyar név-

nek. És a késői unoka éhenhal Bagaméron, a magyar Kánaánban...

Pedig nem kellett volna más, mint száz pengő abból az összegből, amit Kufflerné önagysága kapott a gyors válásért. Akkor bizonyára ő is megérte volna a tavaszt s a ragyogó nap talán bearanyozta volna életét egy színes sugárral. Hiszen az ilyen hétesztendős kislányka még tud boldog lenni, ha szegény is. Tud örülni más csillogó ruhájának, hálás tud lenni egy jó falatért s egy dicsérő szóval boldogabbá lehet tenni, mint a gögösen

nevelt, mindenkitől elzárt palántákat bármilyen ajándékkal... Miért kellett hát meghalnia rügyfakadás előtt, miért nem örülhetett kis szíve mindennek, ami szép. Hiszen még csak most tudott volna örülni... Később úgyis összetörte volna az élet.

Fajtánknak egy kis virága éhenhalt. A jólét dínom-dánomjai között ezt észre sem veszik. Melyik bankárnak és kartellvezérnek fontos ma a Szücs Juliskák sorsa? Volt, — nincs. A temetéséről sem írtak oldalakat a lapok, mint a Klein Sándor

gyilkosságáról. Hiszen csak egy magyar kisleány volt.

Nem baj. Mi látunk — és figyelünk. Mindent megtilthatnak nekünk, de azt nem, hogy fájdalmas lelkünk babérkoszorúját oda ne tegyük a magyar nyomorúság mártírja halott fejére.

Szücs Juliska — nyugodj békében! Ha kenyeret nem adott a magyar föld, kicsi testednek adjon nyugalmat. Szíved porából talán kikél a magyar öntudat virága s észreveszi ez a nemzet fajtájának szörnyű pusztulását.

„A FORDÍTOTT PIRAMIS”

(Levél Berki Gyula országgyűlési képviselőhöz, a Faluszövetség új igazgatójához)

Intézi: Zsirkay János

Kedves Barátom.

Valószínűleg, hogy ez a levelém éppen olyan váratlanul ér, mint engem a te új tisztséged a Faluszövetségben, amelyhez éppen gratulálni készültem. Ne lépjen meg ez az előzékenységem, hiszen úgy tudom, hogy a Faluszövetség nem politika (remélem, Te is úgy tudod!), hanem olyas valami, mint a kávéfőzésben a Franck cikória-pótlék. Pótléka annak, amit „oda-fent” elmulasztanak. Ha egy faluban pl. hiányzik az apaállat, vagy a bika, földművelési politikánk hibájából és mulasztásából, sebj, csak egy üzenet a Faluszövetségnek. Kijár az olyan bikát, hogy még a szomszéd falu tehenei is megtermékenyülnek tőle. Hogy ezt maga a földművelés is elvégezhethetné Franck kávé nélkül, — sebj. Fő, hogy a bika meglegyen.

Azért a Faluszövetség még mindig jó és hasznos dolog is lehet s mivel most Téged — egy aktív képviselőt — vittek oda igazgatónak, egészen megnyugodtam. Tehát végérvényesen kizárták onnan a politikát. No mert — amint halljuk a kartellvitában — mintegy 140 aktív képviselőtársad ül bent különböző vállalatok igazgatóságában. Ezek a részvénytársaságok sem azért ültetik oda a képviselő-

két, hogy politizáljanak. Nyilván nem. Hanem igenis azért, hogy „hasznot” hozzanak. Valószínűleg ez a felfogás indította derék földművelésügyi miniszterünket is, hogy a Faluszövetség élére is egy aktív képviselőt tegyen. Ha a vállalatokban ezek megfelelnek — gondolja —, miért ne felelnének meg egy szövetségben is? Ezek a gondolatok foglalkoztattak, mikor leültem, hogy e levelémet Neked megírdam. Köszönteni akartalak a székfoglalásnál. De ne vedd zokon, hogy én is úgy jártam, mint az „egységes” párt megalapítói a párttal. Nem az lett belőle, aminek indult. Gratuláló levelém is egészen megváltozik, még pedig a következő okokból: Ahogy levélíráshoz kezdek, hogy, hogyan nem, kezembe kerül a hirlapi tudósítás a Nagyatádi választási küzdelemről. Ebből megtudom, hogy a „független kisgazdapárt” jelöltjének nem volt éppen rózsás a helyzete. No de hiszen ehhez már szokva volnánk. De azt is olvasom, hogy a hivatalos jelölt — most már képviselőtársad — mellett Te korteskedtél a legjobban s a Te szavadnak is súlya volt abban, hogy a kerületben az ellenzék gyűléseket nem tarthatott, sőt hogy a bissei ifjút: bissei Nagy Ferencet s Békésről jött társait a kerületből ki-

tessékelték. Nyilatkozatod szerint „igaztaltak”.

Kedves Barátom. Azt hiszem, van tudomásod róla, hogy mi az én felfogásom a bissei ifjúk szerepléséről. Azt hiszem tudod, hogy éppen a Magyar Falu hasábjain én voltam az első, aki figyelmeztettem a magyar kisgazdatársadalmat, hogy igen veszélyes csörtetés indult meg a politika kukoricásában — tehát vigyázat. Nyáj nélküli „pásztorok”, népnélküli „népvezérek” fogtak össze Baranyától Tahitótig. Kár nekik súlyt adni, mint ahogy kár a „mártírok” dicsfényét fonni jelentéktelenségük köré. Ez volt és ez ma is róluk az én felfogásom. Tehát nem vádolhatsz elfogultsággal, amikor most az őket ért sérelem apcsán mégis melléjük állok és szembefordulok Velled. Az az igazság, amely ezt a tollat mindig vezette és mindig is vezetni fogja, rákényszerít hogy tiltakozzam, nem ismerve e téren a barátságot, csupán az igazságot. Tiltakoznom kell tehát. Tiltakozom azért, mert az erőszakos eljárás éppen annak a Nagyatádinak az emlékét sérti, akinek Te is hívének vallottad és vallod magadat. Tiltakozom továbbá azért, mert a legszentebb, de egyszersmind a legtermészetesebb állampolgári jogot sértették meg bennük: a szabad vé-

52

reménynyilvánítás a szabad köz-
delem jogát. Te mondtad róluk —
híradás szerint —, hogy „izgat-
tak”.

Kérdelem én Tőled, Kedves Bará-
tom, amint kérdelem a nagy magyar
nyilvánosság előtt: Vajjon mivel
izgathattak? Mit mondhattak?

Talán azt mondták:

— A gazdasági helyzet napról-
napra romlik. Immár nemcsak a
sárga hurok, de az ezüsthurok
is elpattannak a nemzet hegedü-
jén. Azon a nyolc-tízezer szeren-
csés emberen kívül, aki a hábo-
rú vagy az infláció alatt gyűj-
tött aranyhegyeket, mindenki
vagy koldus, vagy gondokkal
küszködik. Az állam gazdag, mi
elszegényedtünk.

Minél jobban fogyott a nem-
zet kenyere, annál inkább nőtt
az állami parádé: a fölösleges in-
tézmények, állások létesítésével.

A kormány az állampolgárok
példátlan áldozatkészségével sza-
nálta az államot, szanált pajtási
intézményeket és magánosokat.
A nemzetet magát nemcsak sze-
génységbe es eladósodásba dön-
tötte, de középkori államigazga-
tási rendszerével önértékében
megbántotta, elkedvetlenítette
és öntudatát megtörte.

Ha ilyet mondtak volna, bi-
zony elég erős kritikát gyakorol-
tak volna. De tagadhatatlan igaz-
ságokat szögeztek volna le. Vagy
talán a következők és ilyesmit
mondtak:

— Ha a gazdasági élet mene-
te, az emberek életviszonyai ki-
fogástalanok volnának, ha zse-
niális kormányunk előrelátása
messze bevilágítaná a trianoni
sötét magyar éjszakát, akkor
csak egy kötelességünk volna:
hallgatni. Sajnos, a kormány
erényei igen megfogyatkoztak.

Tehetlenségénél csak gögje,
hatalmi túltengése, nagyravá-
gyása és fényűzésre való hajlan-
dósága nagyobb.

Ez már tényleg erős. De talán
ők még ennél is továbbmerészked-
tek, mondván:

A sokat ócsárolt magyar sajtó
két hónap óta, a gazdasági kö-
rök hónapok óta gágognak és
verik félre a harangokat. A kis-
bíró is látja a veszedelmet, csak
a kormány jár a reménység
zöld ökulárájával és marad moz-
dulatlan. Most végre ankétezik,
ahelyett, hogy cselekednék.

Mi a csoda? Még talán ennél is
többet mertek? Talán jó öreg kor-
mányunkról megállapították, hogy:

— A kormány öszre bejelen-
tett gazdasági programjából
eddig a következőket tudjuk:
van egy drágasági ankét, foly-
tatják a lillafüredi héviz, vagy
szénsavas víz keresését, eggyel
szaporodik a miniszteri állások
száma. Ez a program igen so-
vány. Úgy nézem, ezzel a kor-

mánnyal is úgy járunk a végén,
mint annyi mással: Kétszer örü-
lünk. Egyszer mikor jött, más-
szor, mikor megy.

Ha ilyeneket és ezt merték mon-
dani (jaj! hogyan is ismétljem
csak?), hogy „kétszer örülünk,
mikor jött és amikor...” Rette-
netes! És volt ott főbíró? Talán
csak nem folytatják tovább azok
az „izgatók”:

— Az ország lakosságának
kétharmad része községekben
lakik. A földműves lakosság nya-
kig ül a gondogban. Ezért üres
a falusi bolt és kenyértelen a
kisiparos. A nem termelő osztá-
lyokat pedig a drágaság szoron-
gatja, — mely ma már az egész
magyar társadalom közös nyo-
szolyája.

Könnyű volna és indokolt is
— követ dobni a kormányra.
Nem teszem. De azt hangos szó-
val megmondom, hogy sem a
megromlott közszellem, sem a
mai rendszer fenn nem tartható.
A merev, ötlettelen és protek-
ciós gazdasági rend nagy vesze-
delmeket rejt magában. Ezen se
új állásokkal, se frakciókonfe-
renciákkal, se pártpolitikai fe-
csegéssel és pártmegelégedéssel
nem lehet segíteni.

Ha ezt és ilyeneket mondtak,
tényleg, belátom: ennél borzalma-
sabb ecsettel és komorabb színek-
kel egyetlen kormány mulasztá-
sait, hibáit se lehetne megfesteni.

Csak egy a baj. Hogy mindeze-
ket nem mondahták el azok a
független kortesek. Nem pedig
azért, mert a helyzet katasztrofá-
lis voltának ilyen „tömör” megfes-
téséhez nagyobb gyakorlat kell,
mint az ilyen süldő-újoncké. Eh-
hez a Berky Gyulák gyakorlata
kell. Mert mindezt már el is mond-
ták előttük, még pedig 1928 szeptem-
ber 11-én egy pesti napilap
vasárnapi számában. A cikk címe:
A fordított piramis, írja Te vagy,
Kedves Barátom, Te, Te. Berki
Gyula, akkor még nem a Faluszö-
vetség igazgatója, hanem egy el-
lenzéki képviselő, aki a Házban pa-
naszoltad el üldözéseidet, s azt,
hogy minden léptedet detektívek
őrzik.

Ez akkor nyilván nem jól esett
Neked és végeztél eme — kétség-
kívül lélekből írott cikket, eme
sorokkal:

— A mai állami és gazdasági
rend egy fordított piramishoz ha-
sonlít. Nem a kivételezettek moso-
lya, hanem a nemzet széles réte-
geinek tűrhető gazdasági és szo-
ciális helyzete biztosítja az állam
jelenét és ez visz bennünket köze-
lebb a jövőhöz: a békerevizióval
kiterjesztett nagyobb Magyar-
országhoz.

Nos, Gyulám, úgy látszik, a for-
dított piramis két év alatt teljesen
helyreállt. Az egyensúly megvan,
meg kell lennie, különben Te nem

lehetnél most ott, ahol vagy s nem
segítenél a kerületből kitoloncol-
tatni azokat, akik nem hajlandók
elhinni még a Te — különben
nagy hitelt érdemlő — szavadért
sem, hogy a két év előtti felfor-
dult gúla most már rendes hely-
zetbe került. Nem, nem hajlan-
dók elhinni azt sem, hogy most
már nincs pazarlás, nincs adótúl-
terhelés, nincs pártpolitikai fecse-
gés és pártmegelégedés.

A fordított piramis szerzőjétől
legalább is elvárhatnók a türelem
és bölcs megértés ama mértékét,
mely megvolt a hatalomban akkor,
amidőn ilyen „brutálisan őszinte”
kritika gyakorlóját nemcsak hogy
sorai közé visszavette, de egy
havi 5—600 pengőt jövedelmező
új álláshoz is juttatja, ami a kö-
zeli választások tekintetéből sem

megvetendő segítség. Ha nem is
sok, de legalább is egy kis malter
a repedezett piramis kitatarozásá-
hoz. Végeztem. Csak egyet kérek,
Tőled, barátom. Legközelebb, ha
egy új időszaki választás lesz,
légy elnézőbb és megértőbb azok-
kal, akik nem hajlandók „egysé-
ges” szemüvegen át látni a dolgo-
kat. Gondolj arra, Gyulám, hogy
lehetnek, mint ahogy vannak is,
emberek, akik még a mai zaklatott
világban is vissza tudnak emlé-
kezni két év előtti beszédekre és
írásokra, s nagyon is számon tart-
ják, hogyan írt valaki pár évvel
előtt, mikor még ellenzéki vize-
ken kísérletezett. Bizony, számon
tartják, főként, ha az a valaki
olyan nem mindennapi egyéniség,
mint a Faluszövetség új és nagy-
rahivatott igazgatója.

ORSZÁGGYŰLÉS

**„Hogy lehet az, hogy a búza ára esik, a kenyér
drágul” — A kartellvezérek jövedelmei — Buday
Dezső nagy fellúnést keltő leplezése a Házban**

A kartellvita változatlanul tart
a képviselőházban. Alig van kép-
viselő, aki ne támadná a kartelle-
ket, de felkészült, adatokkal alá-
támasztott beszédet alig hallunk.
A múlt hét szónokai közül csak
Buday Dezső nagy beszéde ma-
gaslik ki, aki az ország közvéle-
ménye elé tárta a kartellvezérek
elképesztő jövedelmeit. Ebből a
beszéből megtudhatjuk, hogy
tobzódnak a jólétben a kartell
urai akkor, amikor a mezőgazda-
ság, kisipar és kereskedelem a leg-
nagyobb válságát éli.

A kartellvitában tartalmas be-
szédet mondott Petrovác Gyula,
aki a mai állapotokat kartelljob-
bágyságnak nevezte. Azután Bud-
János válaszolt Gaál Gaszton tá-
madásaira s védelmébe vette azo-
kat a tisztviselőket, akiket Gaál
Gaszton támadott. Kéthly Anna,
az egyedüli szocialista nőképvise-
lő, a Gyárosok Országos Szövetségé-
nek tulajdonítja a javaslatot,
amely az erőseknek a javát szol-
gálja. Azután állott fel általános
érdeklődés közepette Buday Dezső,
aki beszéde elején rámutatott
arra, hogy azok a képviselők, akik
a kartelleket védelmükbe vették,
csak igen óvatosan mertek a kar-
tellek védelmére kelni. Nem akar-
ja azt mondani, hogy azok a kép-
viselők, akik bizonyos vonatkozás-
ban vannak a kartellekkel, a kar-
tellek bűntársai, de bizonyos az,
hogy elfogulatlanul nem szólhat-
nak hozzá a kérdéshez.

— Mi voltaképpen a kartell?
Nem egyéb, mint néhány erősnek

szövetkezése sok gyenge ellen.
Ami közszállítási szabályzatunk
úgy van megalkotva, hogy más,
mint kartell, alig kaphat megbí-
zást. Itt feltétlenül kell valamit
tenni. A tőke nem akar lemondani
hasznáról. Már pedig a magyar-
országi tőkének éppen elég alkal-
ma volt tartalékokat gyűjteni az in-
súlyos esztendőkre, kötelessége
most ezt a tartalékerőt a munka-
nélküliség terjedésének megaka-
dályozására felhasználni. Hol van
azonban az a tőke, amely azt mon-
daná, hogy lemondok egy időre az
irtózatosságról, hogy enyhít-
sem a munkanélküliséget?

A vidéken ma is csak 16—14
százalékra adnak kölcsönt a
szerencsétlen magyar embe-
reknek, már pedig ilyen ka-
matláb mellett el kell pusztulni.

A magyar nép elég igénytelen, ta-
lán a leglemondóbb, legszerényebb
az egész világon, de azért az is
meg fogja elégteleníteni azt, amit vele
tesznek. A főváros és az állam
maga nem biztosíthat minden
munkaalalmat. Feltétlenül szük-
ség van arra, hogy a magántőke
megmozduljon. Rendszabályokkal
kell kötelességének teljesítésére
szorítani a tőkéseket. A hitelletbe
bele kell avatkozni.

A pénzügyminiszter legutóbbi
kimutatása szerint 1450 mil-
lió pengő betét fekszik a ban-
kokban. Meggyőződésem sze-
rint — mondotta — ezt a
pénzt megkoplalja a magyar

középosztály és a magyar munkás.

Kategóriák szerint szeretném tudni, hogy miként használják fel ezt a pénzt. Hol van ez a másfélmilliárdnyi összeg? Alapos a gyanúm, hogy még a közhitel céljaira szánt összegek túlnyomó része is a kartellek kapitalista kézeiben van. A TEBE ki tudja elégíteni a nagy részvénytársaságok igényeit, de a közmunkákra nem jut pénz.

— Magyarországon van sómonopólium és dohánymonopólium, miért nem lehet megcsinálni a kenyérmonopóliumot, amikor itt az ország egyik legégetőbb kérdésének megoldásáról van szó? Azt mondják, azért, mert az intervenció vásárlásokra nincs fedezet.

Bocsánatot kérek, ha a Strasszerek, a Königek, a Schlesingerek és Pollákovicsok tudnak a hiteléletben fedezetet találni ilyen bevásárlásokra, miért nem tud fedezetet találni a magyar állam fontos közcélokra?

A gazdasági élet irányítása az állam kezében kell hogy legyen. A bank csak szolgája legyen a gazdasági életnek, nem irányítója.

— Szóvá teszem a vásárcsarnokoknál mutatkozó lánckereskedelmet, amely a falusiak által olcsón felhozott árukat reggel drágán adja tovább. Az ilyen lánckereskedőknek annyira hatalmukba kerül az áru, hogy rövidesen diktálhatják az árakat. Példa erre, hogy amikor Budapest látva a hús-fogyasztás csökkenését, eltörölte a vadhús-fogyasztási adót s ezzel 640.000 pengőt veszített el, a lánckereskedők egy fillérrel sem olcsóbbították az árakat.

Amikor az állam 3 százalékról 2 százalékra szállította le a forgalmiadót, ezáltal kiesett az államháztartásból 40.7 millió pengő, akkor ennek az adóelengedésnek hatását sem a termelő, sem a fogyasztó nem érezte meg.

Hol maradt ez a 40 millió, kiknek a zsebeiben? Én ellene vagyok a fogyasztási adónak, mert antiszociális, de ha eltörléséről van szó, tudni kell, hogy mennyit könnyített ezzel a kisegyztetenciákon. Amikor az országban 13 pengőre esett a búza ára, akkor a nagy pékek arról vitakoznak, hogy fel kell emelni a kenyér árát.

— Hogy lehet az, hogy a búza ára esik, a kenyér drágul? Ezután a bankoknak az áruforgalom és az ipar terén kifejtett egészségtelen működését fejtette ki. A bankok különböző ipari vállalkozásokkal irtózatossá használatukat akarják el-
tűntetni. Ez tűrhetetlen állapot. Egy bank egymaga 43 iparvállalat gazdája. Vissza kell szorítani a bankok működését arra a térre, amelyre engedélyük van.

Minden titkok feltárulása...

(A nagybirtok)

(Ötödik közlemény.)

Írta: ZSIRKAY JÁNOS

A tőke érzéketlen volt a magyar kérdések iránt. Csak egy volt nála érzéketlenebb: a nagybirtok. A Habsburgok magyargyűlölő lelke ezen a téren játszott a leggonoszabb, de — fájdalom — a legsikeresebb politikáját. Ez a politika azt diktálta, hogy uradalmakkal, fejedelmi nagybirtokokkal kell jutalmazni az árulást. Idegen főurakkal kell megtönni az országot, egyrészt, hogy a magyar mágnások „kevesedjenek”, — másrészt, hogy az idegenek nagybirtokai akadály legyen az egészséges, egységes népszaporulatnak és fejlődésnek. Az idegen uraság rendesen Bécsben lakott állandóan s csak nyaranként, vadászati időben rándult le egy-két hétre a kastélyba, lehozva magával az idegen személyzetet, a bécsi szobalányt, a porosz nevelőnőt, a cseh inást. Minden kastélyban a bábeli nyelvezavar keveréke, ahol a hazai nyelv, a magyar kiszorult az edénymosó és súrolóasszonyok ajakára. A magyar itt csak béres, legfeljebb ispán lehetett, ha ugyan volt begye, hogy eltűrje a krakéler és magyargyűlölő cseh adjunktus és morva intéző pimaszkodásait. A kaszáryákban a cseh tisztek, az uradalomban a cseh és morva inézók, a bankokban a zsidó bankárok diktálták a tempót és a szegény magyar mindig csak azt érezte, hogy vele mindenki játszhat a kedve szerint. Mert neki csak egy a kötelessége: befogni a száját, hallgatni, különben jaj! Az angol gyarmatok indusai sem érezhették jobban gyarmatnivitukat, mint a magyar a saját hazájában. Az a környezet, amelyben élt, — csak a nyomort, a szegénységet, a lemondást jelentette. Ahol életet, gazdagságot és jólétet látott: az már rendesen tilos terület volt az ő számára, ahol lehetetlen nevű idegenek habzsolták az élet javait. Ha ily mostoha sors mellett legalább a közigazgatás ébredt volna arra, hogy mi a kötelessége a magyar fajtavál szemben. Hogy amikor a közös hadsereg idegen tisztjei, az idegen nagybirtokosok idegen személyzete, a tőke zsidó vámszedői mind, mind csak a magyaron élő-dők, ezt rúgta, ezt cibálta: legalább lett volna az életnek egyetlen tere, ahol megdobbant volna a szív és az a szegény, szegény nép érezte volna, hogy vele vannak, vele éreznek és feledtetni igyekeznek vele mostoha sorsának borzalmas szenvedéseit. De a mi közigazgatásunk — sajnos — csak gép volt, annak örült, ha az aktákkal nem volt restanciában s amely rendszeren csak választásokon vette észre, hogy az akták mögött emberek is

vannak s az embereknek, bármily rongyos is a nadrágjuk és ruhájuk, szívük is van és éreznek is. Dehát ilyesmikkel nem törődünk. Jó úgy, ahogyan van. Mindenki rendben valónak talált mindent, még a birtokviszonyokat is. Sőt talán ezt a leginkább. Mert agrármozgalmakról, egy kis földreformról ha beszélni mert valaki, az már mindjárt a Dózsa György emléket idézte elő, amit csirájában kellett elfojtani. Az idegenek ellen nem volt szabad sokat ágálni. Azt mondják: pénzt, tőkét hoznak az országba. Modern gazdaságokat rendeznek be s ezzel emelik a földművelést. Pompás fácánosokat és vadászterületeket létesítenek. Nagyszerű társadalmi emberek. Vadászataikon pompás összejövetelek vannak. Ott van a főbírótól a főispánig minden számottevő úr s minden megyei földbirtokos is. Hogy egy idegen báróurfi cskáért az egész megye társasága úgy törte az idegen nyelvet, hogy csak úgy ropogott, — sebj. Fő, hogy mulatság volt, vadászat volt, s a kis magyarok is kereshettek 40—50 krajcárt a hajtásért. Ez is valami. Másnap aztán nyulat kapott a plébános, a jegyző, a postamester, az állat- és emberorvos, az állomási előjáró. S ezzel az uradalom már le is rőtta a köteles figyelmet a hatósággal szemben s minden rendben volt.

Ha a községnek út kellett? Nem lehet, mert az uradalom... Ha a községnek legelő kellett, hogy állatállományát feljavítsa? Nem lehet, mert az uradalom... Ha házhely kellett, hogy a szaporuló ifjúság is tűzhelyhez, önálló otthonhoz jusson? Nem lehet, mert az uradalom... Ha föld kellett volna, mert már a félholdakat barázdálta széjjel a földéhség? Nem lehet, mert az uradalom...

S ha már az uradalom el is határozta magát, hogy parcellázni fog, — dehogy is hívták volna össze a község gazdáit egy kis megbeszélésre, tanácskozássra, hogy miként is lehetne úgy juttatni a földet a kismeberekhez, hogy a legolcsóbban, legelőnyösebben juthassanak hozzá. Ez túlegyszerű s túlszociális eljárás lett volna. Mire való a bank és az ügyvéd? Elvégre ezeknek is kell csak élni valamiből? Így jöttek létre a parcellázó bankok, ahol a nagybirtok olcsón adott s a kisgazda drágán vett, s ahol a hasznát a bank zsebelte be, no meg az ügyletet lebonyolító ügyvéd...

Milyen másképp lehetett volna minden, ha a nagybirtok tudta volna, mi a kötelessége a néppel szemben. Milyen másképp lehetett

Pipázók figyelmébe!

A világhírű

ADLER FÜLÖP FIA

tájtékpipakészítő cég,

Budapest, V., Deák-tér 1

tájtékpipáknál és szípkáknál, valamint valódi borostyán szípkáknál

117 éves fennállása

alkalmából március havában

20 % engedményt adközismerten szabott áraiból
Képes árjegyzék kíváncsira ingyen

volna, ha a gróf úr is, a püspök úr is, a káptalan kanonok urai is tudták volna, hogy a nagybirtoknak is megvannak a maga kötelességei a néppel szemben, akárcsak a nagytőkének. Nagy bajok származnak ebből, ha ezt a kötelességet elmulasztjuk. Mint ahogyan származtak is. A gróf urakat is, a püspök és kanonok urakat is éppen azok a kommunista „intellektuel”-ek kergették ki kastélyaikból, akik az ő becézett zsidó hérlőinek a fiai és leszármazottjai voltak. Ők tették lehetővé, hogy a zsidó nagybirtok egy-két évtized alatt nagybirtokossá lehessenek s olyan gazdag középosztályt alkossanak, amely a maga gazdagságában, felfuvalkodottságában hadat mer üzenni mindennek, ami neki nem az anyjára való, mindennek, ami magyar, s mindennek, ami keresztény...

Hja, de sem a gróf urak, sem a püspök urak kisbérlokkal nem szerettek bíbelődni. Jobb volt nekik a Róth úr, meg a Schlesinger. Elég — gondolták —, ha a magyar paraszt az örök üdvösséghez jut, a földi üdvösség lehet a zsidóé. A lélek biztosítva, a test az csak por — nem fontos. Így történt, hogy míg a nagybirtokokon egy gazdag, független zsidó középosztály nevelődött, — a magyar sorvadott és pusztult. Felszabadítottnak hitte magát a szegény, de csak hitte, mert valójában rabszolgább volt a rabszolgánál. A tőke, az uzsora kiszolgáltatott rabszolgája és hűbérese, aki nem tízeddel fizetett, hanem az ingével is.

(Folyt. köv.)

Megtörtént a nagyatádi választás

Szerdán zajlott le Nagyatádon a képviselőválasztás, amelyen két kisgazda harcolt a mandátumért. Az egyik Nagyatádi régi híve és barátja. Kisiván János, aki a kormánypártnak volt a jelöltje, — a másik Ambrus János, az ujonnan alakult Szíjj Bálint-féle párt programjával lépett fel.

A választás eredményét délután hat órakor hirdette ki a választási elnök. E szerint Kisiván János 5443 szavazatot, Ambrus János 1990 szavazatot kapott. Így a nagyatádi kerület országgyűlési képviselője 3437 szótöbbséggel Kisiván János lett.

Politika a vasútállomáson

Zuzmarás téli idő van. Az idő a láthatárt megrövidítette, a levegő megsűrűsödött és a földre szállt. Az egész határ úgy néz ki, mint egy fehér tenger. Az utcák a faluban kihaltak. Itt, ott hallatszik egy-egy legény kurjantása. A vasút felé egy ember igyekszik. Gallérja felgyűrve, mit a zuzmára belepett. A távolból vonat füttye hangzik. Az embert gyorsabb léptekre sarkent, hogy az állomásra érjen, mire a vonat befut. A vonat mégis hamarabb beért, mint az ember, de szerencséjére, a gyorsvonat, mire ő a pénz szűke miatt nem ült fel. Amikor meglátta, hogy nem a személyvonat, meg is lassította a lépéseit, mert ráért. Lassú léptekkel is hamarosan odaért. A várókálya mellett ültek, melegítették magukat, kiken meglátszott, hogy nemrég mentek oda. Az ember lehajtotta gallérját, megdörzsölte a kezét és ő is a kálya mellé húzódott, melegítette az úton átfázott testét. A két idegen bizonyos ideig úgy nézett az idegenre, mintha nem is magyar ember volna, de később ez a megvetés elmúlt. Megeredt a beszélgetés. *Ma már mindenütt a politika a főbeszéd. Erről beszélnek az istállóban, az olvasókörökben, a kávéházakban, a mezőn a pásztorember, a szomszéd, a rokonösszeveteleken, a lakodalmakban, szóval mindenütt és mindenütt.* Tehát vasútállomáson várakozó utasok sem maradhatnak ki. Amint mondom, ott is arról beszéltek. Szóba került az ország és világgazdasági helyzete, az ország és világpolitikai szabadsága, kérése a munkásnak, a kisgazda megélhetési lehetőségei, a sokfizetések, stb. Ha hallotta volna egy fejbőlöntő ezt a beszélgetést, bizony lemondott volna a mandátumáról. A sok beszélgetés közt szóba került a községek mai tespedt állapota, a községek működése és a községekben levő vezetők önkényes uralma is. *Vannak községek, hol megválasztatlanul működik az előljárási rendszer már hónapok óta és mégis alig lehet ellenük valamit tenni.* Vannak községek, hol mindent elkövetnek, mondja a harmadik, hogy a népakarat ne érvényesüljön, legyen az bíró, képviselő-testületi tag, törvénybíró, vagy bármi más választás.

Igy aztán, — folytatja tovább a beszédét az ember — nem csoda, ha a nép nem bízik az előljárási rendszerben sem és ellenséget lát benne. — Hát bizony — veszi át a szót a másik — sodorint egyet a bajuszán, mintha azzal is nyomatékosabb lenné a beszédje, előveszi a zacskóját és tölt a pipájába, mintha úgy jobban esne a beszéde — nálunk is így áll a dolog. A községi bíró mandátuma már júniusban lejárt, tehát már gondol-

kodik egy kicsit, az ujjain számolja a hónapokat, hét hónapja amióta megbízás nélkül működik, pedig a nép már mást szeretne a bírói székből látni és ennek az érdekében mindent elkövettek, hogy tervük sikerüljön és minden hiába. *Ha aratás lesz, egy szép napon kidobolják, hogy bíróválasztás lesz és újra az lesz, aki volt, mert senki sem lesz ám bolond, hogy a búzát peregni hagyja azért, hogy bíróválasztani menjen, úgysem az lesz, akit mi akarunk, mert akkor először a törvényt kellene megreformálni.* Pedig azt meg nem teszik, mert a fát még senki sem vágta ki önmaga alatt.

— Hát ez már mégis helytelen — veszi át az egyik utas —, hogy így bánnak a néppel, hiszen a nép már megérett arra, hogy maga válassza meg a maga vezetőjét. Mért nem tömörülnek és vinnék az ügyet fel a legmagasabb fórumig. Ez nem mindennapi dolog, hiszen ha a munkás az idejét kitölti, új

Mesterségesen fogják öntözni az Alföldet

Érdekes tervek merültek fel az Alföld mesterséges öntözésével kapcsolatban. A nyáron ittjárt Magyarországon egy spanyol bizottság és velük egy tudós, aki az egyiptomi öntözöberendezéseket is létesítette. Ezek megállapították, hogy víz van elég, tárolni is lehet, sőt zsilipeket is lehet építeni és hozzá lehet fogni a villamosításhoz. Ez új honfoglalás lenne. Ha meg tudják csinálni, akkor az Alföld meg van mentve. Az a terv, hogy húsz év alatt két és félmillió hold földet látnának el öntözőművekkel.

Résztvénytársaság alakulna erre a célra külföldi tőkével és ebben résztvenne az állam is. A külföldi tőke szívesen adja a pénzt, de csak akkor, ha nemcsak öntöznek, hanem villamos erőműveket is létesítenek. Az öntözőművek költségeivel nem terhelnek meg a gazdákat. A gazda csupán azt volna köteles eltérni, hogy földje fölött beton öntözőcsatornákat építhesse. Csak akkor fizetne a gazda, ha öntözni akar. Ötven milliméter víz megfelel négy jó esőnek. Spanyolországban holdanként 16 pengő vízdíjat fizetnek ezért.

Ha a tervet végrehajtják, megoldódik a munkanélküliség kérdése is. Az előmunkálatok máris nagymértékben előrehaladtak. A Hortobágyon és Tiszaderzszen kísérleti állomásokat állítottak fel és tavasszal mindkét helyen 200—200 holdon megkezdik az öntözést.

Hozzávetőleges számítás szerint egy hold öntözési berendezése 200 P-be fog kerülni, amit azonban nem a gazda fizet. Érdekes ezzel kapcsolatban, hogy egy nagy angol társaság több ezer holdon almát akar ültetni Magyarországon, de csak úgy, ha ezt öntözésre alkalmas területen teheti. A magyar gyümölcs ugyanis kitűnő, nagyon zamatos, de a szárazság miatt korán fonnad és ferges lesz. Az öntözéssel mindezt ki lehet küszöbölni.

szerződést köt az ő munkaadójával és ha továbbra kell, csak akkor marad továbbra is a helyén. A börtönre ítelt is csak a neki kiszabott időt tölti a börtönben és tovább nem is tarthatják, mert törvénybe ütköző dolgot követnének el vele. Meg a természet rendje is azt tartja, hogy mindennek van kezdő és végső határa és azon túl nem lehet semmit tenni. Az alma, ha megéri, leesik a fájáról, a szilvát nem lehet felragasztani vissza, habár a szilva még szeretne ottmaradni. Ezer és ezer ilyen érvet tudnék felhozni — mondja az idegen — és azon csodálkozom, hogy a nép még mindig túri, hiszen ezt nem volna szabad.

A vonat lesipolt, az idegen fogta a bótját és búcsút vett a két társától. Ők pedig még soká eltöprengtek a hallottakon. Mert, — bár igazat mondott az idegen, mégis minden dőcög a rozzant székeken tovább, mintha az utolsó században egyáltalán nem változott volna a világ.

Mezőkövesd.

Demeter József.

Tizenkétévi fegyházra ítélték a nyíregyházi gyilkost

Ismeretes az a bűntény, ami a múlt nyáron Nyíregyházán történt. Klein Sándor könyvelő meggyilkolta Stark Antalt, az Ehrenfeld faterlep cégvezetőjét. A két tisztviselő között az ellentétet az élezte ki, hogy Stark pletykákat terjesztett Klein Sándor és Ehrenfeld Magda szerelméről. Emiatt szólalkoztak össze, ami tettelegessé fajult a verekezés közben Klein addig ütötte egy franciakulccsal Stark fejét, amíg meg nem halt. Azután ijedében elásta a faterlepen.

Először Klein azt híresztelte, hogy a cégvezető 1000 P-t magáhozvett a cég pénzéből és megszökött, de rövidesen kitudódott, hogy Stark gyilkosságának esett áldozatul. A gyanú Klein Sándorra térelődött, aki a gyilkosság után nyomban kivette szabadságát és Genuába utazott. A lelkiismerete azonban nem hagyta nyugton és onnét levelet írt a nyíregyházai rendőrségnek, melyben bejelentette, hogy a gyilkosságot ő követte el. Innét visszautazott Magyarországra és a nyíregyházi rendőrség már a határállomáson elfogta.

A gyilkossági per tárgyalását a múlt héten folytatták le. A napilapok az egész tárgyalás alatt oldalakon keresztül ismertették a tárgyalást, melynél pikánsabb és megbotránkoztatóbb tárgyalás még sohasem volt Magyarországon. A gyilkos valósággal kéjencmódra adta elő Ehrenfeld Magdával való szerelmét, ami minden jóízű emberben felháborodást keltett. Az egész per inkább a szekszuális érzékek felajzása volt, mint gyilkossági per. Ezt magyar ember nem tette volna, még ha gyilkossággal vádoltan állott volna is a bíróság előtt.

A bíróság négy napos tárgyalás után hozta meg ítéletét. Mivel az előremegfontolt szándékot nem sikerült megállapítani, a gyilkost 12 évi fegyházra ítélték.

A FALU POÉTÁI

Ne éljünk hiába!

Rab még a piciny virág is
S borús az ég boltja,
Hol a honvéd szuronyerdő
Glóriáját fonta!
Dicső ösök jó példáját
Nem követi senki?
De gyáva nép, ki hazáját:
Hűtlenül elveszti!

Ma mindenki magának él
Tisza, Duna táján,
Nem szó bosszút a szívekben
Annyi rémes látvány!
A harangok búsan búgják:
Szenvedés az élet!
Hát kihalt itt minden magyar?...
Vagy már nincs hős lélek?

Száll az ige ajkáról-ajkra:
Ne éljünk hiába!
Forralja fel honfi keblünk
Öseink példája!
Kiknek szent volt e hon minden
Talpalatnyi rögje,
Melyért annyi láncot s ígát:
Roppantottak össze!

Minekünk is legyen édes,
Szent az, mi volt hajdan,
Ne rettegjünk! állt a magyar:
Rég mennyi viharban!
Vércseppeit bús homlokán,
Dús haja törölte:
Diadala volt a szabad,
Nagy haza göröngye!

Rajta, rajta! jó magyarok!
Ne éljünk hiába,
Kárpát alján nyíljon ki a
Szabadság virága!
Testvéreinkkel eggyé forrva
Tegyük kezét-kézbe:
S szebb nap ragyog a kék égről,
Majd a magyar népre!

Molvány.

FEKETE SÁNDOR.

Örömhegyen

Arnyas erdők, hegyek, dombok...
Csilingelő kis kolompok
Édes hangja zengedez,
Hol a patak csörgedez.

Itt van az én kicsi tanyám,
Itt lakik az apám, anyám
S ez a kis lak-szent nekem,
Imádság és szerélem.

Tündérvirágok sem lehetne szebb,
Virágosabb, szerelmesebb,
Rózsatavasz itt ragyog
S szépek itt a hajnalok.

Méhek zsongnak a virágon,
Tarka lepkek a faágon
Játszadognak, kacagnak,
Örülnek a tavasznak.

Kicsi lányom kacagása
S a kis fiam csacsogása
Menyországot varázsol,
Ehhez a kis tanyához.

Örömhegyi kislakomban,
Virág nyíl az ablakomban,
Egy kis külön szent ország,
Ez nekem a menyország.

Orosztony-Örömhegy.

UJVÁRY KALMÁN.

Megjelent a PONGRACZ MESTER

3 felvonásos drámai népszínmű
írta Zsilkay János. A darab tárgya (alusi) s
azért ajánlatos meri nem kell hozzá nehezen
beszerezhető díszlet. — Ár 2 pengő 80 fill.
Előadási jog 5 p. — Mindenütt nagy siker.

Hat és félszázalékos kamatozású kölcsönnel segítenek az eladósodott kisgazdákon

Irtta: dr. Sényi Pál

Német mintára feltételhez kötik az árverést Az elárverezett gazda bérlő lesz a földjén

Hosszú halogatás után végre szerdán este mutatta be a pénzügyminiszter az egységes pártnak az eladósodott birtokok megmentésére irányuló tervét. A terv maga igen ügyes és alkalmas arra, hogy megnyugvást keltsen, csak egy a baj: erről az egész tervről törvényjavaslat készül, amely állítólag szövegezésében is elkészült, de

törvény csak akkor válik belőle, ha az országgyűlés mind a két háza elfogadja.

Ez annyit jelent, hogy a munka megkezdéséhez legalább még egy hónapi időre van szükség. Hogy ez idő alatt el tudja-e érni a kormány, hogy a hitelező pénzügyintézetek és egyéb adósok kitolják az árverések megtartását, nem tudjuk. A pénzügyminiszter reményteljes hangulatban mondotta el beszédét és az egységes párt érthetően lelkesedett.

Wekerle szerint a földbirtok eladósodása kisebb, mint a háború előtt volt, de sokkal súlyosabb. Sok gazda nem a hitelnyújtással foglalkozó intézményektől, hanem alkalmi hitelezőktől vett fel kölcsönt, akik, ha eszükbe jut, árverésbe, végromlásba hajtják. Ujabb

sok árverésen egyáltalán nem akad vevő,

ami még nagyobb baj, mert végső következményében még a gazdáknak is megrendül a földbe vetett bizalom. Szerinte nemcsak az árverésre kerülő birtokokon kell segíteni, hanem be kell avatkozni a gazda anyagi ügyeinek rendezésébe akkor, amikor még a bajt meg lehet előzni.

A pénzügyminiszter elgondolásának lényege az, hogy a külföldi kölcsönök helyett bizonyos mennyiségű kötvény kibocsátásával nyújt segítséget azáltal, hogy a kötvényekért kezességet vállal. Ezzel pótolni lehet a hiányzó tőkét, amely a gazdaadósságoknak azt a részét is rendezné, amelyet más módon nem rendezhetne. Ezek szerint a rendezésnél a kötvények elfogadása által továbbra is azok bocsássák rendelkezésre a hitelt, akik eddig adták a kölcsönt. Eddig a hitelezők bizonytalanságban voltak, hogy mikor és hogyan kapják vissza a kölcsönt. Ha ezeket a kölcsönöket átváltoztatjuk hosszúlejáratú kötvénnyá, amelynek a kamata olyan magas, hogy a gazda még elbirja, akkor a gazdán is segítünk és a hitelező sem akar árverezni. A hosszúlejáratú kölcsönök és a pénzügyintézetek által nyújtott rövidlejáratú kölcsönök továbbra is rajta maradnának a birtokon, de olyan mó-

dosítással, hogy az érdekelt gazdák lélekzethez jussanak és rendezhessék pénzügyi helyzetüket.

A kölcsönök folyósítása

Wekerle szerint aránylag nem nagy kötvényösszeggel rendezhető azoknak a birtokosoknak az ügye, akik bajba jutottak. A kölcsön-akció lebonyolítását az ötosbizottságra bízta. Ezt a szervet eredetileg kisebb szerepre szánták, most azonban döntőszerepe lesz és valamely birtokos ügyének rendezése az ő elhatározásuktól függ. A bizottság a kérés beérkezése után megvizsgálja: van-e szükség egyáltalán a közbelépésre és hogy lehet-e valahogyan segíteni a kérvényezőn. Ha a bizottság megállapítja, hogy lehetséges a segítség, kimondja, hogy a birtokot be-

Mi lesz a traktort vásárló gazdákkal?

Az ötosbizottság természetesen albizottságokkal dolgozik, hogy óriási munkáját elvégezhesse. Az egyik albizottságnak feladatává válik, hogy azoknak a gazdáknak az ügyét rendezze, akik traktorért, vetőmagért vagy műtrágyáért tartoznak. Ezeket a tartozásokat a hitelezők egybeírják és kapnak egy könyvjóváírást, amely könyv-

Megnehezítik az árverés kérdését

Az a hitelező, aki megegyezett és követelése erejéig kötvényt kapott, jól jár. Igaz, hogy kisebb lesz a kamatozás, de viszont biztossá válik a követelése. Előfordulhat az az eset is, hogy a hitelezők egyrésze azt mondja, hogy ő nem megy bele a rendezésbe. Ebben az esetben a hitelező élhet törvényes jogával és megtarthatja az árverést. Az árverést meg kell tartani, azonban a fedezeti rendszernek a bevezetését tervezi, amely már Németországban és Ausztriában meg is van. Eszerint a hitelező csak akkor kérheti az árverés megtartását, ha biztosítja azt, hogy az őt megelőző hitelezők követelése az árverésen kielégülnek. Ez alól kivételek a jelzálogkibocsátó intézetek és a Pénzügyintézeti Központ tagjai. Folytonos árveréssel nemcsak a földtulajdo-

dosítással, hogy az érdekelt gazdák lélekzethez jussanak és rendezhessék pénzügyi helyzetüket.

A pénzügyintézetek továbbra is hajlandók a birtokon hagyni a hosszúlejáratú kölcsönöket, de nem mondják fel a rövidlejáratú hitelekét sem.

az Ötosbizottságtól függ

veszi a rendezésbe és ezt a körülményt az illetőnek a telekkönyvébe bejegyzi! A törvénynek ez a rendelkezése igen lényeges, mert ez a telekkönyvi feljegyzés azt vonja maga után, hogy bizonyos ideig a szóban forgó gazda ellen az árverés nem hajtható végre. Lesz tehát idő, amely alatt a gazda pénzügyeinek rendezését keresztül lehet vinni. Nem azt jelenti ez a módszer, hogy moratóriumot adnak, hiszen magát az árverést is kitűzik, de olyan időpontra, hogy a rendezés megoldására közben legyen elegendő idő.

jóváírás abból áll, hogy a pénzügyi szindikátus jóváírja számára könyvében azt az összeget, amelyet az ő korábbi követelésével szemben kapni fog. Ilyen formán a régi adós és a hitelező között megszűnik a viszony. A régi hitelező helyébe lép a pénzügyi szindikátus, illetve az a pénzügyintézet, amelyik a lebonyolítást végzi.

10 éven belül ugyanazért az összegért, amelyért az árverésen el kellett adni a birtokot, visszaválthatja.

Az ötosbizottságnak és a végrehajtó albizottságoknak az lesz a feladatuk, hogy gyorsan és okosan megtalálják azt a módot, ahogyan az illető gazda legjobban talpraállítható.

Minden bizottságban ott lesz a miniszteri biztos, aki már ott jóváhagyhatja a döntést. Ha a miniszteri biztos tiltakozik ellene, akkor ezt bejelenti a pénzügyminisztériumnak. Ha a pénzügyminiszter 8 napon belül nem válaszol, akkor ez azt jelenti, hogy jóváhagyta, tehát az ügylet lebonyolítható. Ha a pénzügyminiszter nem hagyja jóvá, akkor újabb eljárást kell indítani.

A pénzügyminiszter megnyugtatta hallgatóságát, hogy

a kisbirtokok szanálására meglehetősen nagy összeg áll rendelkezésére. Ha azonban ez az összeg nem lesz elegendő, akkor megfelelő kölcsönügylettel megnöveli.

Előre nem tudja megállapítani, hogy mennyi kötvény válik szükségessé, mert teljes adathalmaz nem áll rendelkezésére. A Kisbirtokosok Országos Földhitelintézete készített egy részletes statisztikát azokról a vidékekről, ahol a legnagyobb a baj. Leghelyesebbnek találná, ha a minisztériumra bíznák ennek a kérdésnek az eldöntését és minden esztendőben felhatalmazást kapna arra, hogy a könyvjóváírásra és a kibocsátott kötvények kamatainak törlesztésére a költségvetésbe az összeget beállíthassa. Megegyezés csak akkor lehetséges, ha a gazdakölcsönök részéről megfelelő kamatozást nyújtunk. Az a

tervük, hogy hat és fél százalék lesz a kamat, másfél százalék a törlesztés. A kötvényt 30 év alatt kell törleszteni.

Ezután a közép- és nagybirtok talpraállításáról beszélt a pénzügyminiszter. Birtok egy részének parcellázása által akarja rendezni a rajtafekvő terheket és pedig úgy, hogy a parcellázást külföldi vagy belföldi idegen tőke nélkül tulajdonképpen maguk az érdekelt birtokosok finanszírozzák. A parcellázó birtokos „jóváírást” kapna,

amely hat és fél százalékot kamatoznék javára. Ebből 4 százalékot a volt tulajdonos kapna kezéhez évjáradékként, két és fél százalékot pedig 20 éven keresztül felkamatoztatnának, úgyhogy 20 év múlva, amikor a járadék megszűnik, a vételárat teljes összegében készpénzként kapná meg. Ezután kijelentette, hogy a törvényjavaslat készen van már és a legközelebb beterjeszti a ház elé.

A Magyar Falu a Tábor jólétét tartja szemé előtt. Hosszú hónapok kemény harca után boldogan halljuk ezt a tervet, amely teljes mértékében végrehajtja azt, amit mi óhajtottunk, követeltünk. Sas szemmel várjuk, hogy a törvény meghozatala elég gyorsan és a végrehajtása meleg, magyar szívvel történjék.

Március 22-én tartja első országos nagygyűlését a Nemzeti Radikális Párt

A Nemzeti Radikális Párt a héten rendkívül népes pártértekezletet tartott, amelyen Lőb István vasesztergályos elnökletével mellett a fővárosi munkásság széles rétegei vettek részt. Elsőnek Áfra-Nagy János tartott a „Bankok szerepe a közgazdasági életben” címmel értékes adatokkal és érvekkel alátámasztott előadást.

Utána Zsoldos Ernő szólalt fel, majd a hozzászólások következtek, amelyek során Stavinszki bányamunkás, Rik József mérnök és ifj. Ócsay Gergely gazda szólaltak fel s végül az elnök bejelentette, hogy március 22-én a fővárosban a párt országos nagygyűlést tart.

Válasz egy támadásra

Kaptuk a következő sorokat:

Nagy Ferenc, a közismert „bissei ifjú” egyik lapban nekem támadt, amiért a Baranyai Kisgazdák Lapjában megírtam róla az igazat. Azt írja, hogy a nevezett lapban olyan egyén támadta, aki alól a legjobb időkben csúszott ki a talaj. Ez az egyén — szerinte — én vagyok.

Nem nagyon érdekel az ügy, még kevésbé a cikk írója, mégis kötelességemnek tartom, hogy a nyilvánosság előtt mutassak rá tévedéseire. Vegye tudomásul, — ha eddig nem tudta — hogy az én talpam alól semmiféle talaj sem csúszott ki. De ha kicsúszott volna is, Nagy Ferencel mindig büszkén álllok szembe, mert érzem és tudom, hogy szolgálom fajtám ügyét olyan becsülettel, mint ő, de nem is ajánlkoztam senki mellé „reklámnak” s nem akartam Herceg Ferencet tehetségben túllícitálni.

Egyébként kár a fáradságot. Baranya népe napirendre tért a „bissei” felett. Ismeri politikai pályafutását. Tudja, hogy első betűje, ami nyomtatásban megjelent, a Habsburgok elleni förmérvény volt s most, hogy Baranya népe megismerte őt, egyszerűen áteveztett a legitimistákhoz. Útja tehát olyan görbe, hogy még a kritikához sincs joga.

Eltemetett — elfelejtett!

Garé, 1931 február 16-án.

Tantos János.

FELEKEZETI VILLONGÁSOK EGY ABAUJI KÖZSÉGBEN

Fölmentették a plébánost, aki bezáratta a templomba a görögkatolikus híveket

Évek óta tartó felekezeti villongás előzte meg azt a felmentő ítéletet, amelyet a szikszói járásbíróság hozott a napokban Gáll József tornyosnémeti plébános ügyében. A plébánost Olexa Péter, Illés és Mihály görögkatolikus gazdák perelték be.

Tornyosnémeti községben a r. kat. és a görög kat. egyházak

közös templomot tartanak fenn.

A közösség alapja az volt, hogy a gör. kat. egyház hívei nyolc hold földet engedtek át a templom céljaira. Ezt az adományt a róm. kat. hívek azzal viszonzták, hogy tulajdonjoguk fenntartásával

egyszersmindenkorra megengedték a templomban a gör. kat. istentiszteletek tartását.

Ebben az időben Garadna község papja járt át havonta egyszer istentiszteletet tartani. Nemrégiben azonban a gör. kat. egyházi hatóságok Fedor János lelkészt neveztek ki a községbe, aki működését hivatalbalépése napján szabályszerűen

misével akarta megkezdeni.

A feljelentés szerint ebben a szándékában Gáll r. k. plébános váratlanul megakadályozta. Az eset a következőképpen történt: 1929 november 11-én a róm. kat. istentisztelet befejezése után a gör. kat. hívek nagy tömegben jelentek meg a templom előtt. Ezen a napon mondotta volna Tornyosnémetiben

első miséjét Fedor János, a falu új lelkésze.

A hívek egyrésze már helyet is foglalt a templomban

és a gör. kat. lelkész az oltár elé állott, amikor Gáll József plébános rendeletére a gyertyákat kioltották. A plébános kijelentette, hogy

a templomot be fogja zárni.

Ez meg is történt.

Gáll József a kulcsot magához vette és eltávozott.

a gör. kat. hívek egyrésze pedig, köztük maga a lelkész is, bezárva maradtak a templomban s mintegy ötnegyedórai raboskodás után felnyitották a templomajtót.

és a bennrekedtek újra kijutottak a szabad levegőre.

Gáll József plébános azzal védekezett a bíróság előtt, hogy jogosan járt el, mikor Fedor János gör. kat. lelkész misézését nem engedélyezte. A róm. kat. egyház ugyanis

csak vasár- és ünnepnapokra

engedte át a templomot, de hat köznapra nem. A bíróság meg is állapította, hogy a plébánosnak jogában állott a templomot bezárni, mert ő volt a templom tényleges ura. Így tehát a vád alól felmentették, ellenben a három Olexa-fivért durva becsületsértés címén 80—80 pengő pénzbírságra ítélték.

Választások előszelei fújnak

A kormányhoz közelálló helyről nyert értesülés szerint komolyan foglalkoznak a parlament feloszlatásával és az új választások kiírásával. Hír szerint a miniszterelnök meglepetészerűen május közepére akarja kiírni a választásokat, mert reméli, hogy az ellenzéket készülletlenül találja ez a gyors intézkedés.

Hozzájárul ehhez az elhatározáshoz Bethlennek az a reménye is, hogy májusig megkapja a rég kilátásba helyezett gazdahitelt és ezzel sikerül helyreállítania az ország népének erősen megrendült bizalmát a kormány iránt. Továbbá azt is meg akarja előzni Bethlen, hogy az országban az utóbbi időben alakult új pártok gyökeret verhessenek a választók körében.

A miniszterelnökségen állítólag már régóta dolgoznak az új választások előkészítésén, így az új választókerületi beosztáson is. A kerületek számát ugyanis csökkenteni akarják. Ezt a változást azonban csak a törvényho-

zás útján lehet megteremteni, tehát, hír szerint, május elején lépne Beth-

A hír persze egyelőre ellenőrizhetetlen. Most, hogy a terv kipattant, egyesek igyekeznek ezt megcáfolni s azt állítják, hogy a választások nem májusban, hanem októberben lesznek.

A helyzeten azonban ez nem sokat változtat. Ebben az évben bírálatot mond a nemzet a kormány öt éves politikája felett. Amint halljuk, az országban nagy előkészületek vannak s a legtöbb kerületben már most tárgyalnak a jelöltek személyében, mert nem akarják, hogy a választás teljesen készülletlenül érje a közönséget. len az új javaslattal a Ház elé, néhány nap alatt letárgyalatná, aztán rögtön jönne a házfelosztás és az új választások kiírása.

Arról is beszélnek, hogy a miniszterelnök teljesen átszervezné a kormányt a választásokra és mindazokat a minisztereket kicserélné, akik népszerűtlenné váltak az országban.

SUHOGÓ

JEGYZI: ALA MUSZY

HATÓSÁGI ELŐZÉKENYSÉG

Ó — és még merjen valaki beszélni a mi hatóságaink nyerseségéről! Merje még valaki mondani, hogy nem túlfigyelmese és előzékenyek mindenivel szemben! Mindenivel? Igen bizony, mindenivel, még egy ellenzéki kortessel is. Lám, csak most is, a nagyvárosi választáson. Kiutasították az ellenzéki jelölt korteseit. Azt mondták, hogy „távozzanak, de azonnal”. No, mert ők egy kissé katonás emberek. Az ellenzék azt mondta, nem tud elmenni, mert nagy a sár és elakad az autója. Erre mit tesz a hatósági előzékenység?! Talán nem törődik többé a dologgal? Dehogy! Isten mentsen! Kimegy maga — és maga húztatja át a sáron az elakadt autót. Igen, igen! Az ellenzéki autót! Hát nem pazar előzékenység ez?! Aki ennél is többet mer kívánni egy hatóságtól, az vagy rossz májús ember, vagy csal!

MÁJUSI FAGY

Még messze a május, de mégis májusi fagy csipdesi az egységes honatya urak reményrőzsáit. Úgy hírlík, hogy májusban vadászatok, — bocsánat! — választások lesznek. A vadászatok, — bocsánat! — választás híre nagy izgalmat keltett. Az egységesek szaladgálnak jobbra-balra s felvilágosítást szeretnek vona kapni, hogy mi igaz a hírből. De mindenki csak begombolkozott, már csak annál inkább is, mert mindenki bizonytalannak látja a helyzetet. Tehát nem kell csodálkozni, ha bizonyos megmozdulások lesznek s ama honatyák, akik öt évig nem mozdultak ki, mert féltek, hogy a falvak levegője széplőssé teszi az arcukat, egyszerre nagy vágásokat és epedéseket fognak érezni a falu egyszerű gyermekei iránt. Lesz megint: „Hogy van édes urambátyám?” — „Jaj, de megszépült a menyecskehúgom!” És a többi, és a többi. Na, mert, ha el is fagy a májusi rózsza, a jó kertész nem esik kétségbe. Majd csak fel lehet egy kis honatyai mosollyal frissíteni azokat az elfonnyadt rózsákat, amiket röviden így hívnak: népszerűség!

CSÖKKENTIK A LÉTSZÁMOT

Végre, amit mégis megszívlelték: belátták, hogy sokan vannak s hogy a 246 honatya igen sok egy ilyen kis nemeztcsaládra. Tehát kevesebb lesz a számuk, mintegy 50-nel. Nehezen ment, amíg erre rájöttek, de aztán mégis... Hogy hogyan történt? Igen egyszerűen. A képviselői fizetéseket tárgyalta a Ház, amikor le akarták szállítani a salláriumot, mert soknak találták. De nem lehetett tárgyalni, mert nem volt tanácskozásképes a Ház. Összesen 12 képviselő érdeklődött a saját sorsa iránt. Ez volt először. Másodszor újra tárgyalt a Ház, mégpedig ugyancsak a képviselői fizetésről. Ekkor már azt vitatták, hogy ha nem is sok az a fizetés, — de elég. De megint csak elakadtak, mert nem volt tanácskozásképes a Ház. Mindössze 13 képviselő érdeklődött a saját sorsa iránt.

Ekkor mondta ki az „illetékes”, hogy tényleg sok a képviselő, ha mindig ilyen kevés van belőle. És lecsökkentik. De még így is sok lesz. De még milyen sok, mikor a fele bizonyára több volna!

HÍREK

A SZANTÓ-VETŐ.

Sűrűn felszántott barázdák sorába hinti a magot: a jövő Életet; mögötte halkán, nesztelen léptekkel (vagy csak úgy érzi) valaki lépeget.

Sok-sok éhező sovány ajk imája, mely ott jár vele minden kicsiny rögön s mely az ő néma fohászával száll fel a kéklő égre áldásért könyörgőn.

S buzgó imájuk meghallgatja az Őr: kitárja — védőn — atyai karjait s minden elvetett arany búza-szemben megáldja bűnös, tékozló fiait!...

SZILI MIHÁLY.

Megjelent a Virágoskert második száma. A Magyar Falu szépirodalmi és társadalmi melléklete, a Virágoskert, ma jelent meg másodikban. Már az első példány megnyerte olvasóink tetszését s hisszük, hogy a következő számok még nagyobb gyönyörűségére szolgálnak olvasóközönségünknek.

A Virágoskert-ben „Konyhaművészet” címmel új rovatot szándékozunk nyitni s ezért nagyon szívesen vesszük, ha asszonyolvasóink a sütés-főzés terén nyert tapasztalataikat receptszerűen beküldik. Ezzel azt akarjuk elérni, hogy asszonyaink között is meginduljon az egymással való kapcsolat. Kérjük olvasóinkat, hogy kézírataikat lehetőleg minden hónap 15-ike előtt beküldeni szíveskedjenek.

Kudarcot vallott a vörösnap. A kommunisták február 25-én európai zavargást akartak előidézni. A szovjet által Európa valamennyi fővárosában tervezett vörösnap Magyarországon minden komolyabb rendzavarás nélkül múlt el. A németországi városokban a rendőrség minden felvonulást betiltott és így rendzavarás ott sem történt. Prágában, Lisszabonban és Madridban, ahol nagyban készülődtek a kommunisták, szintén csend volt. Az aachen-i hányarobbanás halottainak temetése azonban kommunista botrányba fulladt. Két kommunista szónok izgató beszédet tartott, mire a rendőrség lefogta és elvezette őket. Párisban 14 embert tartóztatnak le, akik kommunista röpiratokat osztogattak. Bécsben ezer kommunista tüntetett, akik megtámadták a rendőröket. A rendőrség azonban rövid utcai harc után gumibottal szétverte a tüntetőket.

Két kisgyermek tűzhalála. Hajdusámsonban Szabó Józsefné földművelésszónok lakásán magára hagyta két kis gyermekét, a 18 hónapos Julianát és a 3 éves Erzsébetet. A gyerekek megtalálták a kint hagyott gyufásdobozt és játszadozni kezdtek vele. A gyufa meggyulladt, amelytől az ágyban lévő szalmazsák lángra lobbant. Mire a gyerekek édesanyja visszatért, mindkét kislányát szénné égve találta. A vizsgálat megindult.

Bekormozott arcú betörők Fegyverneken. Adamek Mária 22 éves fegyverneki leány vaásrnap az esti órákban egyedül tartózkodott szülei lakásán. Egyszer csak hirtelen kivágódott a szoba ajtaja és két bekormozott arcú rabló támadt a halálra ijedt leányra. Láncsal az ágy lábához kötözték, majd kifosztották a lakást. A csendőrség erőyes nyomozást indított a rablótámadás tetteseinek kézrekerítésére s bejelentette a nem mindennapi esetet a szolnoki kir. ügyészségnek is.

Kadarka Péter a népszerűtlen miniszterekről

Tisztott Magyar Falu, nagy újságok vannak,
A népszerűségek sorra elhervadnak.
Hát biz' az igaz is, az idő nagy mester,
Vasfogával rágni igazán nem restel.
Kit tegnap éltettek, holnap abcugolják,
Az elefántból is csinálnak kis bolhát.
Azt mondják, a kormány választásra készül,
Még azt is mondják, nem népszerűség nélkül.
Mert ki népszerűtlen, foghat hákli-páklit,
Régi kegyelemre hiába is számít.
Még a miniszter is, hogy nem népszerű,
Rövid idő múlva béli tára kerül.
Egyes befentesek már arról is tudnak,
Hogy a bársonyülést felmondják a Budnak.
Sőt a mindentudók arról is beszélnek,
Hogy helyét cserélik fia-Wekerlénnek.
S a székek felé már kinyúltak az ujjak,
Sorra jelentkeznek a népszerű újak.
Azt a teringettét! — gondolom magamba' —
Ne kérjen-e egyet az öreg Kadarka.
Népszerűség híján igazán nem vagyok,
Bélsmerhetnek a béli tázó nagyok.
Nem nyikorogna a rogyadozó székem,
Möghát, — amint mondják, — eszöm is van nekem.
Bévinnek a Házba egy hordó kadarkát,
A cucilista is nekem nyújt'ra karját.
Nagy lenne az éccség, akárcsak az éjben,
Mindnyájan fürödnénk a népszerűségben.
Nem lenne senkise' egyhamar remonda,
Szárnyra kelne rólunk hőttigélő monda.
Azt mondanák: ez oszt' igazságos kormány,
Kadarka lenne a gurgulázó torkán.
Gazdagnak, szegénynek, parasztnak, szocinak,
A népszerűségtől fogynának az inak.
Elfelejténék, hogy vótt Bud, mög Wekerle,
Kadarka-kormányon járna minden elme.
Lönne is itt jólét, nem lenne hiányos,
A viseletünk sem lenne tán cigányos.
Majd möglátná ekkor István úr ökelme,
Milyen alapos is a paraszti elme.
Ha a franciáknál jó oda a néger;
Mért ne pályázhatna, a

Kadarka Péter

Megmarta a veszett kutya, elcsúszott és eltörte a lábát. Noll János veszprémmegyei kerékleki lakost egy kóbor veszett kutya megmarta. Késő este ment a kishéri kórházba, honnan másnap reggel a budapesti Pasteur-intézetbe küldték. Noll az állomásra vezető sikos úton megcsúszott, elesett és jobb lábát eltörte. Súlyos állapotban vették kezelés alá.

Házakat dönt össze a vihar Margalgeryiben. A napok óta tartó orkányszerű vihar összedöntötte ifjú Kiss Károly veszprémmegyei, margalgeryi jómódú gazda egyik cselédlakását. A katasztrófa éjjel 1 órakor következett be, amikor a ház északnyugati fala nagy robajjal kidőlt, majd a tetőzet is lezuhant. A ház lakója, Sümegi Pál és háromtagú családja csodás módon épen menekült ki a romokból.

Villamosszékbe került, mert eldicselkedett. Az amerikai Sing-Sing fegyházból elbocsátott egyik fegyenc elmesélte társainak, hogy Harry Burns nevű fegyenc társa, kit pajtásai gyávasággal vádoltak, dicsekvésből azt mondotta neki, hogy Newyorkban egy rablás végrehajtása közben valakit agyonütött. A hír kerülő úton a rendőrség fülelhez jutott és a vizsgálat megállapította, hogy tényleg Burns követett el egy newyorki rablógyilkosságot, melynek tettesét 2 év óta hiába keresték. Burnsre, ki tettét bevallotta, dicsekvése jutalmául a villamosszékben való kivégzés vár.

Torzszülött Szerbiában. A szerbiai Hrusevácsban egy paraszttasszony szörnyszülöttet hozott a világra, amelynek négy karja, négy lába és négy füle volt. A szörny néhány perccel megszületése után meghalt.

Táboratjaink figyelmébe. A főváros egyik szegélyén dolgozik egy fiatal református tanító, felesége, ugyancsak tanítónő. Keményfajtájú magyarok, falura vágynak, a nagyváros lármája bántja őket. Hűséges, régi táboratunk. Ha valahol szükség volna munkájukra, forduljanak hozzánk táboratjaink.

Vesztettkutya garázdálkodása Bekecsen. Borzalmas garázdálkodást vitt véghez egy veszett kutya a zempléni megyei Bekecs községben. Alig pár perc leforgása alatt tizenhét felnőt egyént mart meg az utcán össze-vissza szaladgáló veszett állat, majd berohant az iskolából kijövő kisleányok csoportjába, akik közül öt gyermek súlyosabb természetű sérüléseket ejtett. A megmart bekecsieket azonnal beoltották.

Kilenc és félmillió Magyarországi lakosainak száma. A „Magyar Statisztikai Szemle” legutóbb megjelent számában többek között Csonkama-gyarország népmozgalmát tárgyalja 1911-től 1929-ig terjedő időre. Csonkama-gyarországnak 1920-ban 7.9 millió lakosa volt, 1929 végén 8.6 millió. Az átlagos szaporulat tízévenként tíz százalékot tett ki, amiből arra lehet következtetni, hogy Magyarország lakossága 1930 végén elérte a 9.5 milliót. Ebből Budapes-ten lakik 1,004,681 lélek, tehát az ország lakosságának kilenced része. A főváros az utóbbi fél évszázad alatt világvárossá fejlődött.

Számárfogaton Páduába. Két jászberényi fiatalember, Kall István asztalossegéd és Fejes Géza cipészsegéd Jászberényből számárfogattal Páduába megy. A fiatalember-ek úgy számítják, hogy három hónap múlva érkeznek Páduába és ott találkoznak azzal a zarándokcsapat-tal, amelyet Zadravetz püspök vezet.

A HÉT LEGJOBB TRÉFÁJA

BETHLEN ELLENSÉGE AZ AGRÁRIUSOKNAK

Ketten beszélgetnek:
Az egyik: Hát most már tagadhatatlan, hogy Bethlen agrárellenes politikát folytat.
A másik: Hogyhoggy?
Az egyik: Nem elég, hogy májusban választat, de még hozzá negyven kerületet meg is semmisít.
A másik: Nos és? Mi összefüggése van ezzel az agrárkérdésnek?
Az egyik: Hogy mi? Próbálj most már egy zabszemét is elhelyezni.

Jól sikerült lakodalom. Február 14-én volt Susán Dulay János kovácsmester fiának lakodalma, amelyet régi jó gömöri szokás szerint tartottak meg. A lakodalmon megjelent a falu földbirtokosa, a község és vidék jómódú gazdáinak legnagyobb része. A lakodalom 12-én kezdődött és 15-én délután ért véget. Az esküvői vacsorán Léhy Zoltán táboratunk mondott lelkes köszöntőt. A lakodalmon elfogyott egy 170 kilós sertés, 100 kg. marhahús, 50 darab szárnyas, félhektoliter rum, félhektoliter likör és két hordó bor. A négy napig tartó lakodalmat sokáig fogják emlegetni a résztvevők.

Gyümölcsösök, gyümölcsfák ápolása és védelme címmel most jelent meg id. Noll Ferenc devecseri szágkormányzó könyve, amely szak-szerűen mutatja be a gyümölcsfa-kezelést és a termés feljavítását. A könyv a gyümölcstermelés valóságos kiskatéja, amelyet minden táborat-nak szíves figyelmébe ajánlunk. A tanulmány ára bérmentes küldéssel 1 pengő. Megrendelhető a szerzőnél, Devecser (Veszprém megye).

Fejszével kettészelte a korcsma-bérlő fejét. Fót községben Kuria Gyula főt korcsmáros, aki korcsma-ját bérbeadta Komlói Lajos főt lakosnak, elment a korcsmába, hogy üzleti tárgyalásokat folytasson a bérlővel. Komlói ugyanis nem fizette pontosan a bérlési összeget, ezen vitatkozás támadt közöttük, végül verekedésre került a sor. Komlói elvesztette a fejét, baltát ragadott és kétszer fejbe vágta Kuria Gyulát. A két fejsejcsapás valósággal kettészelte Kuria koponyáját. Komlósit a csendőrök letartóztatták.

Mín 'öpreng ke' Sonkoly koma?

— Nem beszélt rosszul az a Filó Samu azon a független kisgazdaalakuláson. Sőt, talán ő volt az egyetlen, aki olyat mondott, aminek visszhangja volt mindnyájunknál. Ezt mondta: „Átkozott legyen annak a lelke, aki ismét becsapja a falu társadalmát...” En ugyan jobban megnyugodtam volna, ha azt mondja: „Aki pedig ezután is megszegi a programot és az ígértét, — 25-öt kap oda, ahol nem fészkel az agy.”

Nem jó a másvilágra hagyni a le-számolást. Túl messze van...

EZT IS JÓ TUDNI

Sok a diplomás ember Csonka-Magyarországon.

Sokszor halljuk, hogy sok a diplomás ember az országban. Hogy mennyi, — álljanak itt a számok. Az egyetemeken és főiskolákon 16 ezer fiatalember végzi ma tanulmányait. Egész Nagy-Magyarországon volt 8600 ügyvéd, ma a kis országban van 6200. Budapesten 1910-ben 1700 ügyvéd élt, ma 3144. Orvos volt egész Magyarországon 4613, ma 7403. Az utolsó tíz évben 3700 mérnök nyert diplomát, 1266 tanár, 3440 jogász. Nagymagyarországnak 44.836 köztisztviselője volt, csonka országunknak 1921-ben 60.000. Nem csoda tehát, ha sok diplomás ember nem tud elhelyezkedni és kenyérhezjutni. Nem bírja el a kis ország.

Csökkennek a kisgazdaságok Amerikában.

Amerika nagy gondot fordít a mezőgazdaságára, különösen a farmokra. Nagy megdöbbenést kelt most a hír, hogy a farmok száma rohamosan csökken. Ma az egész Egyesült Államokban 6,297.877 farm van; tehát 150.466 farmmal kevesebb, mint az 1920. évben.

A legfeltűnőbb csökkenést a New-England államokban észlelhetjük. New-Hampshire 1920 óta farmjainak 29.5 százalékát elvesztette, Massachusetts 23.5 százalékot, Connecticut 24.8 százalékot, Rhode Island közel 14 százalékot és Vermont 10 százalékot. A három középatlanti állam közül: Jersey vesztesége 17.2, Pennsylvania 14.2 és New-Yorké 15.2 százalék. Ez a veszteség a nyugati és déli farmok gyarapodásában nyeri mérlegét.

1920-ban 417.535 külföldi származású farmer volt az Egyesült Államokban és ezek összirtoka meghaladta a 111 és egynegyedmillió dollárt.

Az angol király fehérneműje.

Nemrégiben az angol király és királyné hosszabb időt töltött a londoni tudományos múzeumban rendezett lenipari kiállításon. Az uralkodó kijelentette a kiállítás vezetőségének, hogy ő kizárólag ir vászonból készült inget hord, mely különösen sokáig tart. „A modern gőzműködők tönkreteszik a fehérneműt, de ha néha rongyosan is adják vissza, az embert vigasztalja az a tudat, hogy ezzel pártoljuk a szövőipart.” Hozzátette a király, hogy vannak még II. Vilmos korából származó rendkívül finom fehérneműdarabjai, melyeket ma is használ. Nagy érdeklődéssel vizsgált az uralkodópár egy egyiptomi sárból származó 5000 éves kézzel szőtt vászondarabot, amely olyan finom fonálból készült, hogy abból egy 90 mérföldnyi hosszú vég egy fontot nyomna.

Szóval az angol király is hiva a régi jó házi szövőtesnek. Nem csodáljuk. Hátha még azt kellene viselnie, amit a mi zsidóink lőcsölnek a szegény falusi magyarok nyakára.

Nem lehet újabb községi állásokat szervezni. A belügyminiszter a vármegyékhöz intézett leiratában közölte, hogy az új községi háztartási törvény megalkotásáig, illetve az erre vonatkozó végrehajtási utasítás kiadásáig, amely törvény, illetve rendelet a községi alkalmazottak létszámát megállapítani lesz hivatalos, — a községekben új állások szervezése egyelőre függőben tartandó.

Országgyűlési képviselők a vállalatok igazgatóságában

IV. közlemény.

Rothenstein Mór: Törökves Takarékpénztár, Corvinia Biztosító.

Sándor Pál: Hungária Egyesült Gőzmalmok Rt., Omke Építő Rt., Omke Lapkiadó Rt.

Schandl Károly: Altruista Bank, Magyar Pénzügyi Szindikátus, Centrum Diákház Rt., Futura Rt., Földreform Szövetkezet, Gazdák Biztosító Szövetkezete, Hangya, Országos Központi Hitelszövetkezet, Tejszövetkezeti Központ.

Simon János: Kisbirtokosok Biztosító Intézete.

Söpkéz Sándor: Békésmegyei Villamossági Rt., Dorogvidéki Villamossági Rt., Egyesült Téglá- és Cementgyár Rt., Központi Gáz és Villamossági Rt., Oekonomia Tűzeléstechnikai Rt., Szabó és Mátéffy Villamosipari Rt., Hódmezővásárhelyi Villamossági Rt., Salgótarjáni Villamossági Rt., Tiszavidéki Villamossági Rt., Magyar Acélárugyár.

Steuer György: Első Keresztény Biztosító, Földmunkások Vállalkozó Szövetkezete.

Strausz István: Marcali Hitelbank, Korda Ipari és Kereskedelmi Rt., Selyem- és Gyapjúárugyár Rt. (elnök).

Sokorópátkai Szabó István: Első Keresztény Biztosító Rt., Új Barázda Lapkiadó Rt., Hangya, Tejszövetkezeti Központ.

Szabó Iván: Kecskeméti Leszámtoló- és Pénzváltó-Bank, Kecskeméti Egyesült Gőztéglagyár, Kecskeméti Körzeti Hitelszövetkezet.

Szabó Sándor: Egyesített Tejipari Rt., Hajdúböszörményi Kötőszövő Gyár Rt., Kisbirtokosok Biztosító Intézete, Dr. Pápay-féle Oltóintézet Rt., Alkaloida Rt., Országos Központi Hitelszövetkezet.

Szabóky Jenő: Margit Gőzmalom Rt.

Szedér Ferenc János dr.: Szentesi Takarékpénztár.

Szilágyi Lajos: Posner Grafikai Műintézet Rt.

Szinyei-Merse Jenő: Budai Általános Takarékpénztár, Nemzeti Hitelintézet, Hatvani Népbank (fb. elnök), Hatvani Asbest Fedőpalagyár Rt.

Szuhányi Ferenc: Szatmármegyei Gazdasági Bank, Csenger és Vidéke Takarékpénztára.

Takách Géza: Első Magyar Gyapjúmosó Rt. (fb. elnök).

Tankovics János: Somogyvármegyei Villamossági Rt., Kisgazda és Kéziparos Tkp. Rt., Kaposvár (v. igazgató), Kisbirtokosok Biztosító Intézete.

Teleki Tibor gróf: Magyar Földhitelintézet, Magyar Mezőgazdák Termelő Rt., Nemzeti Sport Lapkiadó Rt., Magyar Mezőgazdák Szövetkezete.

Temesváry Imre: Belvárosi Takarékpénztár, Kristó és Társai Téglagyár Rt.

Temple Rezső: Budapesti Központi Tejcsarnok, Duna Kékszgyár Rt., Hatvani Növénynevelő Rt., Kisebresi Kőbányák Képviselő Rt., Tejszövetkezeti Központ.

Tóbler János: Budapesti Munkások és Alkalmazottak Takaré- és Hitelszövetkezete.

Tóth Pál: Köröstarcsai Takarékpénztár.

Udvardy János: Magyar Takarékpénztárak Központi Jelzálogbankja, Pesterzsébeti Takarékpénztár, Ráckevei Takarékpénztár, Magyar Tőzsgazdaság Rt., Közüzem- és Községfejlesztő Rt.

Ugron Gábor: Bachruch A. Utóda Rt., Budapest—Terézvárosi Bérház Rt., Budapest—Terézvárosi Palota-kezelő Rt., Corvin-Áruház Rt., Egyesült Izzólámpa és Villamossági Rt., Erdi Gőztéglá- és Agyagárugyár Rt., Fémkereskedelmi Rt., Fonciére Biztosító Rt., Goldberger Sám. F. és

Fiai Rt., Győri Textilművek Rt., Magyar Asphalt Rt., OMKE Építő Rt., Pátria Bor-, Sörkereskedelmi Rt., Schwartz Szanatórium Rt., Zagyvapálfalvai Üveggyár Rt., Újpesti Posztógyár Rt.

Urbanics Kálmán: Makói Mezőgazdasági Rt., Mangold Állatbizomány Rt.

Urbán Péter báró: Arad—Csanádi Gazdasági Takarékpénztár, Alföldi Első Gazdasági Vasút Rt., Alföldi Gépkereskedelmi Rt., Kecskeméti Körzeti Hitelszövetkezet.

Usetty Béla: Budapesti Pamutárugyár.

Vargha Gábor: Vasvári Járási Népbank, Vasmegyei Általános Takarékpénztár, Szentgotthárdi Takarékpénztár, Járási Téglagyár és Építő Rt., Vasvári Hengermalom Rt.

Vasadi Balogh György: Martonvásári Takarékpénztár.

Vitéz Győző: Encsi Tkp. (elnök).

Vojnits Miklós báró: Bajai Magyar Bank, Királymalom Rt.

Wolff Károly: Első Keresztény Biztosító Rt.

Zichy János gróf: Magyar Földhitelintézet, Altruista Bank, Ipari Jelzálogintézet, Kereskedelmi Bank, Székesfehérvári Takarékpénztár és Kereskedelmi Bank, Első Magyar Általános Biztosító Rt., Központi Sajtóvállalat, Új Lap Rt., Gróf Zichy Béla Örökös Bányaművei Rt.

Zlinszky István: Altruista Bank (ügyv. igazgató), Földreform Szövetkezet.

Bemutattuk a listát! Mi, akik minden pártkeret felett állunk és csak a tiszta, szeplőtelen igazságot keressük, tájékoztattuk tábortagjainkat e tekintetben is. Nem fűzünk hozzá magyarázatot. Mindenki maga olvassa és maga alkossa meg e kérdésben a véleményét. Vannak igazgatósági tagságok, amelyek terhet jelentenek és súlyos felelősséget, de jövedelmet nem. Ezzel szemben más igazgatósági tagságok alig tollvonásnyi fáradságot jelentenek, de jelentenek évi 20—30 ezer pengőnyi jutalmat. Akad olyan ember elég, aki az utóbbit szívesebben választja, mint az előbbi. Elég szomorú, hogy ez így van. De hát... de hát... Majd lesz ez talán még másképp is.

Barangolások

Baranyay Aladár, titkár f. hó 21-én vitéz Baloghi Dezső makói tábor-szervezőnkkel együtt meglátogatta Rácz István táboragunkat Kiszomboron; f. hó 22-én pedig Apátfalván Langó Ferenc táboragot és a Gazdakört látogatta meg. F. hó 22-én este Csanádpalotán a Gazdakörben összegyűltek előtt ismertette a „Magyar Falu”-t. Beszéde után Csibrán István, a kör elnöke és Fodor Géza, a kör jegyzője mondott köszönetet a látogatásért.

Kik kapták meg a Magyar Falu ajándékkönyvét?

A héten az alábbi gyűjtő táboragjaink kapták meg ajándékkönyvüket: Egédi Ferenc Sumony, Kiss József Mosdós, Mészáros Ferenc Szeghalom, Békési Ferenc Békéscsaba, Zseni Lajos Kiskunhalas, Sándor János Zalaszentgyörgy, Erdélyi Jenő Szeghalom, Tóth Mihály Sárrétudvari, Fehér György Csengele, Bányik János Tiszadada, Czinege Ferenc Tiszakeszi, ifj. Szabó Károly Felsőmocsolád, Acs Sándor Hosszúhetény.

KÜLPOLITIKAI ESEMÉNYEK

Bomlási folyamat az angol munkáspártban.

Az angol munkáspártban megindult a bomlási folyamat. Kedden lépett ki a Mosley-csoport két első tagja a munkáspártból. Ez a két képviselő Strachey és dr. Forgan, akik levelet intéztek MacDonald miniszterelnökhöz, amelyben közlik vele, hogy kilépnek a pártból és pedig azért, mert elégedetlenek a kormánypart reménytelen politikájával.

Hír szerint Sir Oswald Mosley, a csoport vezetője is kilép a pártból, ami nagy veszteséget jelent a munkáskormány számára.

Leszavazták a francia kormányt.

A Laval-kormány a képviselőház keddi ülésének végén szenvedte első vereségét, anélkül azonban, hogy ennek a leszavazásnak politikai következménye volna, tekintettel arra, hogy a bizalmi kérdést nem vetették fel. A kamara ugyanis 285 szavazattal 268 ellenében elfogadta azt a szocialista indítványt, amely a munkanélküliség enyhítésére szolgáló összeget a pénzügyi bizottság határozatának megváltoztatásával 25 millióról 100 millióra emeli fel.

Lendru munkaügyi miniszter hiába igyekezett a kamarát a szocialista indítvány ellen hangolni; a szocialista indítványt elfogadták.

Merénylet az albán király ellen.

Ahmed Zogu albán király, amint ismeretes, betegsége gyógyíttatása céljából Bécsben tartózkodik. A király állapota már annyira javult, hogy meghallgathatta a bécsi Opera előadását. Amikor kíséretével az Operából kijött, albán emigránsok támadták meg, akik sorozatos lövéseket adtak le az autójára belépni akaró királyra. Szerencsétlenségükre a golyók nem találták Ahmed Zogut, ellenben hadsegédjét, Topolai őrnagyot agyonlőtték, Libohov udvari műszerészt pedig súlyosan megsebesítették. A merénylőket elfogták. Mindkettő albán főhadnagy. Egyiket Jelosinak, másikat Asis Kominak hívják. A merénylet politikai bosszú műve.

Benes mosakodik.

Egy cseh lap, valamint a prágai zsoldban levő „Reggel” című pozsonyi lap, amelyet felbérelt magyar emigránsok szerkesztenek, legutóbb olyan módon foglalkozott Magyarországon kormányzójának személyével, amely a nemzetközi életben eddig ismeretlen volt. A magyar kormány utasítására a prágai magyar követ írásban és szóbelileg tiltakozott.

Benes külügyminiszter írásbeli jegyzékben elítélte a magyar államfő személyét támadó cikket, a helyettes külügyminiszter pedig előszóval fejezte ki sajnálkozását és megígérte, hogy minden lehető el fognak követni, hogy hasonló támadások a jövőben ne történjenek meg.

Magyar-olasz-osztrákellenes tüntetés Zágrábban.

Pénteken este nagy magyar-, osztrák- és olaszellenes tüntetések voltak Zágrábban, a horvát fővárosban. A tiltakozó gyűlés után, amelyet a szerb túlzó szervezetek rendeztek, a gyűlés résztvevői, akikhez a csöcselék is csatlakozott, a magyar követség elé vonultak és bevették a követség ablakait. Azután az olasz követség elé akartak vonulni, de itt már a rendőrség útjukat állta és a tüntetőket szétverte.

A dunaföldvári főjegyző a bíróság előtt

A székszárdi törvényszék most tárgyalja Huber Ferenc dunaföldvári főjegyző panamügyét. Az ügyész vádat emelt Huber Ferenc volt dunaföldvári főjegyző, Nagy János községi napidíjas, Zelics Imre volt fogyasztási adóellenőr, Halmos Béla fogyasztási adóellenőr, Balogh Ferenc községi főjegyző, Farkas Irma községi napidíjas, Fuchs Vilma községi napidíjas, Csérnyánszky Pál községi jegyző, Sebő Andor községi írnok, Tamás Ferenc községi írnok, Witt Kornél községi villanytelepi üzemvezető, Kun János volt községi bíró, Pencz Károly volt községi bíró, Gallay György, Csiky István, Szabó Sándor, községi esküdtek, Németh István bérautófuvaros, Czobor György községi pénztáros, dr. Szelevszky Ferenc községi pénztári ellenőr, Pintér József bérautófuvarozó, Vargha Ferenc községi kertész és Juhász János ellen,

többrendbeli folytatólagosan elkövetett hivatali sikkasztás, csalás, magánokirathamisítás és egyéb bűncselekmények miatt.

A vád szerint Huber Ferenc dunaföldvári főjegyző, jogérvényes községi határozat nélkül Dunaföldvár község pénztárából, részben vendég- és mérnökellátási, részben pedig saját céljaira, saját maga által, valamint utasításai folytán terhelt társaival készített

hamis napszámjegyzék

alapján azt színlelve, mintha a kiutált összegeket a hamis napszámjegyzékeken feltüntetett egyéneknek megszolgált napszám címén felvették volna,

több ezer pengőt utaltatott ki és vett fel, az ellenőrzése alatt álló községi pénztárból.

A főjegyző ezenkívül a község tulajdonát képező kavicsot eladta és az azért befolyó ugyancsak több ezer pengőt, ami Dunaföldvár községet illette volna, elsikkasztotta. A befolyt összegekről számadásokat részben nem vezetett, a

vezetett számadásokat pedig különböző bűncselekményeinek elpárlástól céljából megsemmisítette.

Huber Ferenc főjegyző az Egyesült Dunaföldvári Takarékszövetkezet Részvénytársaságánál — hangzik tovább a vádirat — kezelt községi betét után járó közel 1000 pengő kamatot a pénzügyintézetnél felvette és ezt is elsikkasztotta. A felfedezés megghisítása céljából a község bevételi naplóját meghamisította. A tárgyalás teljes

erővel tart, aminek szerdán nagy fordulatot adott az, hogy az ügyész tizenegy vádlott ellen elejtette a vádat. Ezek a következők: Velics Imre, volt fogyasztási adóellenőr, Farkas Irma és Fuchs Vilma díjnoknők, Kun János bíró, Pencz Károly, Szabó Sándor, Gallay György és Csiky Károly esküdtek, Czobor György községi pénztáros, Vargha Ferenc kertész és Juhász János földműves.

Az ügyész azzal okolta meg a vádelejtést, hogy ezek a vádlottak csupán felső utasítások technikai végrehajtói

voltak és így nem is tudták, hogy bűncselekményt követnek el. A tárgyalás tart.

Egy délután Pátkán

Ahol a pap térdigérő sárban visz ebédet a betegnek — A szappankartel és a gazdák — A községi választások és egyéb panaszok

Pátka, 1931 február 22.

Zuhogó esőben érkezem Pátkára. Az eső szakad, a hó olvad. A falu utcáján patakokban ömlik a víz. A föld egészen felfakadt s még a járda helyén is feneketlen a sár. Azért a helyén, mert Pátkán sincs járda, mint a Dunától legtöbb községében. De azért nem rendezetlen község, mert a házak előtt elég magas töltés van — földből. De most itt is befolyik a cipő szárán a híg löttye.

Az állomáson Szentgyörgyi József és Bársony István tábor-tagjaink várnak. Ebben a lucskos időben már másodszor jöttek elém, mert már a kora reggeli vonathoz vártak. Az ilyen időben még a kutyát sem eresztik ki az ólból. Igaz, hogy nem is jöttek ki, mert a kényelmes pátkai kuvaszok csak a kutyaólból eresztettek meg néhány barátságosan vakkantást, mert ez az idő még a házörző ebeket is megdöglőztet.

Az utca néptelen. Egy-egy asszonyt lehet látni, amint az ereszt alatt megy be a konyhából a szobába. Csak egyetlen ember cammog a borzalmas sárban. Egy úriember. Szentgyörgyi barátom meg is jegyzi:

— A tiszteletes úr nem fél a sártól.

Mert a község református lelkésze volt. Megkérdezem:

— Erre lakik a tiszteletes úr?

— Dehogy kérem, — mondja a barátom. Egy betegje van ebben az utcában és neki visz ebédet. Ezt az utat naponként háromszor megteszi. A szegény beteg előbb eszik tiszteletes ebédjéből, mint maga a tiszteletes úr. És mindennap maga hozza el.

Elcsodálkozom. Önkéntelenül mély tisztelet szállja meg lelkemet. Ime egy pap, aki az irgalmasság cselekedeteit nemcsak hirdeti, hanem cselekszi is. Az apostolok jósága és nagysága tükröződik le az arcáról, ahogy cammog és csuszka a feneketlen sárban. Hogyne volna ez a nép megelégedett, erkölcsi tiszta és jellemében abszolút becsületes, ha ilyen a papja.

Szentgyörgyi barátom látja, hogy elgondolkozom és csodálkozom. Látom, hogy gondolataimat kutatja s mint az az ember, aki büszke a falujára, meg is jegyzi:

— Nincs még egy gyülekezet Magyarországon, amelynek olyan papja lenne, mint nekünk. Az ő ajtaja

egyetlen ember előtt sincs bezárva. Mindenki szereti. Még a katolikusok is tisztelik, mert minden megszolgált, vagy bajbajutott emberen segít, ha hozzáfordulnak. A népnek nemcsak lelki, de szellemi vezetője is. Egész télen ismeretterjesztő előadásokat tartott az iskolában s mindig tömve volt. A katolikusok eljönnek. Ha a jószágért és az emberszeretetért is osztanának kitüntetés, megérdemelné a legmagasabb rendet.

És én néztem ezután a lelkes ember után. Eppen akkor fordult be egy szegényes ház kisajtáján. Mintha láttam volna halványarcú betegét, amint kéri az Istent, hogy áldja meg az ő papját...

A papot dr. Mészáros Istvánnak hívják. Egy magyar kisgazda fia. Szentgyörgyiék házához érünk. Az egész család a pitvarban van s meleg barátsággal köszöntenek. A fiatalasszony megkérdi:

— Hát csak egyedül jött a szerkesztő úr? Mi pedig János atyát is szeretnénk volna látni, mint ahogy az egész kedves szerkesztőséget.

— Igen, ő is szívesen jött volna, de az orvosa megtiltotta. Majd a tavasszal.

— Hozza Isten! Hát a többi urak?

— Ők pedig másfelé járnak az országot. Ma négy helyen teszünk baráti látogatást az ország különböző részeiben.

— No, maguk igazán megérdemlik, hogy a nép megpártolja magukat.

Bent a szobában megkezdődik a beszélgetés. Szentgyörgyiné asszonyom az ebédelt szorgoskodik, az idősb Szentgyörgyi bácsi pedig egymás után adja fel a kérdéseket. Szinte elcsodálkozom rajta... A polgári öntudatnak valóságos mintaképe. Örömmel látom, hogy a Magyar Falu is elérte itt a maga hatását.

Szentgyörgyiéktől Bársonyék lakására mentünk. Szinte megható az a szeretet, amivel fogadnak. Az asszonyok előtt ott van a „Lobogó pásztor-tűzek” című verseskötet. A fényképet nézegették, mert kíváncsiak voltak, ki az az ember, aki ilyen időben és útban látogatóba megy Pátkára. Mert ez a vasárnap esodaszám.

KÉNYSZERKÖLCSÖNT,
Nemzeti Bank és bármilyen részvényt, arany- és ezüstpénzt legmagasabbán vásárol
Barnabank, Néador-u. 26. Tel.: 213-16, 104-67

ba ment Pátkán. Ez több volt, mint amit rólunk feltételezni mertek.

A szódajegy és a titkos választójog

Bársonyékától a gazdakörbe mentünk. Negyvenötven értelmes gazda tartózkodott ott. Kitüntető szeretettel fogadnak. Különösen meglepett ifjú Hollósy Sándor gazda kézzszorítása. Szorítja kezemet s néz a szemembe. Mintha kutatna a lelkem mélyén. Majd megszólal:

— Isten hozta! En már írásából régen ismerem Önt s végtelen boldog vagyok, hogy személyesen is láthatom.

Megkínálnak helyet és körülvesz a társaság. Száz és száz kérdést vetnek fel. Egyik panasz a másikat éri. Az egyik gazda keserűen állapítja meg, hogy maholnap már tisztálkodni is hatósági engedéllyel lehet. Már szappant sem főzhetünk szabadon.

— Biztos megalakult a szappankartel — veti közbe egy magyar.

Mert Pátkán behozták a jégyszódajegyet. Csak úgy kapnak, ha a jegyző előzőleg ad szódajegyet. Ebből aztán megszületett az akasztófahumor. Az egyik gazda a többiek gúnyos mosolya között megjegyzi:

— Jó lesz választási trükknek! Ha nem szavazunk a kormányra, nem kapunk szódajegyet.

Igyekezem megnyugtanni őket. Azal mentegetem a kormányt, hogy ezzel a nép életét védi. Azt akarják elérni, hogy ne vehessen minden öngyilkosjelölt marószódát, csak az, aki igazolja, hogy szappanfőzésre óhajtja használni. Persze, fogalmam sincs, mire jó a szódajegy, de hát valamivel mégis csak vigasztalni kell szegényeket. Nem akartam elárulni, hogy a hasonló vidéki sületlenséghez még a szerkesztők sem értenek. Hiszen lép-ten-nyomon olyan csodabogarakkal találkozunk, hogy szinte elképeldünk rajta. Csak azt nem tudjuk, ki hozza napvilágra ezeket a torzszülötteket.

— Mi lesz a titkos választójoggal? — kérdi egy gazda. — Annyi adót fizetek, csakúgy nyögök bele s mégsem vagyok érett. De, ha egy béres-gyerek felmegy Pestre utcseprőnek, az útközben „megéri”. Valami csodáértelme nap süthet Pesten! — S mind ezt olyan hangon mondja, mintha mi is okai volnánk, hogy nincs falun titkos választás.

— Türelem, barátom, türelem! — mondom. Majd az is meglesz. Hiszen benne van az „egységeselek programjában”.

— Benne van, — mondja —, de az a baj, hogy nem akar kijönni. — Mindjárt hasonlatot mondott a Marcsa tehénről, amelynek borjazását évről-évre várják, de az meddő marad.

Tábor-tagjaink fölényesen mosolyogtak. Látszott, hogy még a gondolatunkat is tudják. Egy-kettőre megmagyarázták, hogy céltudatosabban senki sem küzd az emberi jogokért, mint mi.

Egy órai kedélyes diskurzus után egészen összeleledtünk. Búcsuzásnál már arra kértek, hogy menjünk le minden vasárnap. Persze, a Tábor is megerősödött.

Már kezdett alkonyodni, amikor Füzi Mihály és Csörgei János tábor-tagok lakására mentünk. Ez az este nekem mindig felejthetetlen marad. A szeretet minden jelével elhalmozta.

Ott kint az Öreg-utcán hömpölygött a víz. A februári eső csapkodta az ablakokat. Mi pedig ott bent testvéri szeretetben összeleledtünk, hogy rátegyük a pecsétet a soha el nem múló barátságra, összetartásra és testvériségre. Mert azok vagyunk és azok is maradunk...

vitéz Pölöskei János.

Most jelent meg!

Az első magyar revíziós regény!

„A véres mesgye”

Írta: **ORBÓK ATTILA**

Izgalmas cselekményű, fájdalmas magyarhangulatú regény, mely a hazaszeretet valóságos himnusza!

— Ára 3-60 pengő —

Megrendelhető a Stádium Sajtóvállalat kiadóhivatalában, Budapest VI. kerület, Rózsa-utca 111. szám.

GAZDASÁGI ÉLETT

Fölemelték a tejárakat

Az ország közvéleménye nem tudja megérteni, miért vannak vidéken 8—10—12 filléres tejárak, amikor Budapesten a kannatejet 32 fillérért adják. A tejkartel különösen a kisgazdákat alaposan megkárosította, mert majdnem teljesen lehetetlen árat adott a gazdáknak.

Dacára, hogy a Tejszövetkezeti Központ megalakulása alkalmával az volt a megegyezés, hogy a vidéki ár mindig a budapesti nagybani ár ötven százaléka. Ezt a megállapodást a kartel nem sokáig tartotta, mert rövidesen 25 százalékkal leszállította a tejárakat s így a 16 filléres tej leszállt 12 fillérré. De nekik még a 20 fillé-

res haszon sem volt elegendő, most megint fölemelték a tej árát 4 fillérrel, tehát a fogyasztóközönséget újból megcsapolták.

A mostani áremelést azzal indokolják, hogy ezt a termelő gazdák érdekében tették, mert az eddigi árak nem fedezték a tejtermelési költségeket. Most csak arra vagyunk kíváncsiak, hogy a termelőknél is történik-e emelés? Eszerint most a vidéki gazdaságokban és községekben a legalacsonyabb tejárnak: 14 fillérnek kellene lenni. Ha ezt az emelést végre nem hajtják, a gazdák érdekeinek emlegetése nem más, mint a kartel újabb merénylete az egyetemes társadalom ellen.

Felemelik a cukorrépa és a len átvételi árát

Bud János kereskedelemügyi miniszter már hetek óta közvetít a cukorgyárosok és a cukorrépatermelők között azzal a céllal, hogy a termelők részére nagyobb cukorrépaárakat biztosítson. Ezek a tárgyalások ma végre befejeződtek és a döntés előreláthatóan az lesz, hogy a cukorrépa árát 2.15 P-ről 2.40—2.50 P-re emelik fel.

A cukorgyárosok természetesen csak úgy járultak hozzá ehhez a megoldáshoz, hogy előzetesen ígéretet kaptak a cukor vámjának a felemelésére, amit a cukor fogyasztói árának megfelelő emelése fog követni.

Ugyanilyen megoldást készít elő a kormány a lenmagvak és a lenolaj terén is, amennyiben a termelőknek nagyobb árat akarnak biztosítani s ezért rövid időn belül felemelik a lentermékek vámját.

Igaz, hogy ezzel az emeléssel a fogyasztóközönséget terhelik meg, de ha figyelembe vesszük a fixfizetéses tisztviselők és alkalmazottak kedvezőbb anyagi helyzetét, a mai rendkívüli gazdasági viszonyok mellett a termelők ily módon való felsegítését sem tekinthetjük teljesen igazságosnak. Mindenesetre az lett volna a legokosabb, ha a kormány alaposan beletekint a cukorkartell belső életébe s kényszeríti a mohó kartellvezéreket a kisebb haszonnal való megelégedésre.

Nemzetközi

gabonaártekeztet Párisban.

Február 23-án kezdődik Párisban az úgynevezett Európa-Bizottság tanácskozása, amely Magyarországot igen közelről érdekli. Ezen a tanácskozáson ugyanis a kelet-európai gabonafeleslegék elhelyezéséről lesz szó és részt vesznek rajta az export- és import-államok igen tekintélyes számban. Ott lesz Magyarország képviselője is és ha a bizottság őszintén segíteni kíván a megrekedt gabonaártekesítésen, úgy számunkra is nagyjelentőségű eredményeket hozhat.

A méhészet abc-je

Írta: Id. Boczonádi Szabó Imre

Keresztfák a kasban. Számtalanszor tapasztaltam, hogy a méhészmielőtt befogná a rajt a kasba, előre beletűzdeli a *léptartó keresztfákat*. Mivel pedig lépkezdést nem ragasztott, nem erősített a kas felső részének középpontjába, nem is tudhatja, hogy milyen irányban kezdik majd az építkezést a méhek. S ezen úgy akar segíteni, hogy 3—4 keresztfát is tűzdel a kasba, de más-más irányban s ezek a középpontban keresztelik egymást; így reméli, hogy *egy* keresztfa a sok közül mégis keresztirányú lesz az építendő lépekkel. Ez az *egy* keresztfa szolgál csupán a lépek tartására, a többi pedig akadályozni fogja az építkezést és a közlekedést. Ezt a találmányra alapított munkát semmiképpen sem ajánlhatom, mert ez nemcsak kitéríteti az építményt a rendes párhuzamos és egyenes vonalából, hanem a rossz telelésnek, a sok méh elhullásának is okozója lehet a tél folyamán. Mert a léptartó keresztfák ebben az esetben többszörösen megszakítják a lépek folytonosságát, éppen úgy, mint a kétszakaszra tagolt kiskeretes kaputár fészekrészeiben. A kasban tehát vagy a betelepítés előtt jelöljük meg az építendő lépek irányát s ezekkel derékszögben tűzdeljük be a keresztfákat, vagy várjuk be az építés kezdetét s ha már látjuk az épített első lépnek az irányát, akkor tűzdeljük be a keresztfákat, de mindenesetre úgy, hogy ezek valóban kereszteljenek az építendő lépeket s a betűzött párhuzamos irányú *két keresztfa* — mert ennnyi a legöblösebb kasba is elég — a kas belső szélességét három egyenlő részre ossza, a magasságát pedig felezze. A keresztfák végei kissé kiálljanak a kasból, hogy kívülről is láthatók legyenek, mert később, ha a belső megtekintés miatt meg kell buktatni a kast, a keresztfák végei közötti tenyérnyi széles ponton kell megfogni és oldalra billenteni a kast, hogy a buktatásnál a lépek éleikkel a függőleges irányban maradhassanak.

Országos vásárok

Vasárnap 1: Fegyvernek, Nagykőrös, Tápiógyörgye.

Hétfő, 2: Balatonszabadi, Eger (havi), Egyed, Fadd, Fertőszentmiklós, Halászi, Háromfa, Hercegszántó, Hetes, Homokszentgyörgy, Inke, Jákóhalma, Kál, Mezőcsát, Nádasd, Nyiregyháza, Pécs, Sárvár (havi), Sellye, Somogyzáll, Sopron (orsz.), Szentgotthárd, Szepetk Szirák, Űlő, Veresegyháza.

Kedd, 3: Beled, Bonyhád, Gyömöre, Jánoshalma, Kadarkut, Nagykanizsa, Sásd, Sátoraljaújhely (havi), Szikszó (havi), Szirák.

Szerda, 4: Ajka, Biharnagybajom, Bük, Hosszupérezsteg, Jánosháza (havi), Kaposvár, Miskolc (havi), Monoszló, Orosháza, Sárospatak, Tapolca.

Csütörtök, 5: Celldömölk (havi), Encs, Ibrány, Kiskomárom (havi), Ónod, Orosháza, Putnok, Söjtör, Tápiószentmárton, Tiszafüred (havi), Vése.

Péntek, 6: Aszód (sertés), Buj, Gyoma, Gyöngyös (havi), Orosháza.

Szombat, 7: Dömsöd, Gyoma.

A kecskeméti gazdák igen meg vannak elégedve az idei pulykaértékesítéssel. A pulyka az utóbbi években igen jelentős jövedelmi forrása lett a kecskeméti gazdáknak. Főként London vásárolja a kecskeméti pulykát, amelyből különösen karácsonyra, igen nagy mennyiséget szállítanak a fővárosba. A pulykaidény októberben kezdődik és újévig tart. E három hónap alatt a kecskeméti piacon 58.510 pulykát adtak el. A pulyka darabonként 7.75 pengő átlagáron kelt el. Így körülbelül 453 ezer pengőt jövedelmezett a kecskeméti gazdáknak az elmúlt pulykaidény. A kecskeméti állomásról októbertől újévig 58 ezernél jóval több pulykát szállították el, mert a kereskedők — hogy olcsóbban vásároljanak — felkeresték a környékbeli városokat és a falvakat, ott összevásárolták a pulykát és a kecskeméti állomásról szállították.

A MOKTÁR mérlege. A Magyar Országos Központi Takarékpénztár igazgatósága 1931 február 18-án tartott ülésében állapította meg az 1930-iki év mérlegét, mely 2.401.161 pengő tiszta nyereséggel zárul, az előző 1929-iki év 2.375.884 pengő tiszta nyereséggel szemben. Takarékpénztári könyvekre és pénztárjegyekre elhelyezett betétek állománya 40.71 millió pengő, folyószámlán és csekszámlán elhelyezett betétek pedig 50.91 millió pengő, összes betétek tehát 91.62 millió pengő.

Barna-Bankház ajánlkozik arra, hogy díjtalanul megad minden felvilágosítást, ami pénzügyi kérdésekre vonatkozik és postafordultával áll a hozzáférők rendelkezésére.

Férjhez megy a bíró lánya

Népszínmű 4 felvonásban

Írta: **Vitéz Pölöskel János**

Ára előadási joggal és utánvételi költséggel 5 pengő, minden további példány 1 pengő

Mindenütt óriási siker!

Megrendelhető kiadóhivatalunkban

Méhészek kereseti adója. Több oldalról merült fel panasz az iránt, hogy a közigazgatási hatóságok egyes vidékeken a méhészekre kaptáronként 2 pengő kereseti adót vetnek ki. Az e téren uralkodó bizonytalanság eloszlátása céljából, illetékes helyről nyert információ alapján a következőket közöljük a méhészetek tulajdonosaival: a földtulajdonosok, amennyiben méhészetük terjedelme a birtok nagyságával arányban van (kisbirtokosnál 10—20 méhcsalád, nagybirtokosoknál korlátlan), kereseti adót nem fizetnek. Minden más méhészet az abból eredő bruttó jövedelem után 5 százalékos kereseti adót tartozik fizetni, azonban az évi bruttó jövedelem 75 százalékaig leszámlítható minden kiadás, így: kaptárok, rajok, eszközök beszerzése, munkadíj, vándorlási költség, stb. A bejelentett adó alá a községi előjáróságnál legkésőbb március elejéig kell megtenni. A bejelentés elmulasztása esetén az adó 25 százalékkal megnövekszik. Ha a hatóság szólítja fel idő után a méhészt adójának a befizetésére, akkor az adó 50 százalékkal magasabb.

Paprika.

Termelői árak kg-kint Szegeden: Édesnemes paprika 1.85—2.40, félédes paprika 1.30—1.50, rózsapaprika —.90—1.10, II. r. paprika —.50—60, III. r. paprika —.30—35, fűzérés csöves paprika fűzéréskint 2.50—4.20 pengő. Kalocsán: Édesnemes paprika 1.80—1.90, II. r. paprika —.60—70, III. r. paprika —.18—20, rózsapaprika 1.15—1.35, fűzérés csöves paprika —.60—70 pengő kilogrammonként.

MADERSPACH VIKTOR

Kapható a Stádium kiadóhivatalában, VI, Rózsa-u. III

Monekülésem Erdélyből 3.20 P
Az oláhok véryomában a Fekete-tengerig 6.—P

KÖNYVEI

érdekfeszítő, izgalmas cselekményű olvasmányok az oláhok erdélyi betörésének idejéből

REGÉNYCSARNOK

Szerellem a vérzivatarban

— Regény. —

Írta: vitéz Pölöskei János

(71)

A leányok sivalkódva menekültek s pár perc múlva már csak a hat katonára maradt a szobában. Két év után ez volt az első csendes estélyük, ezt is megzavarták a csehek.

Gombos kifizette az összetört üvegeket és poharakat. Egy fiakerba ültek s kihajtottak az állomási vendéglőbe. Ott szidták a cseheket, amiért elrontották hangulatos estélyüket.

— Akkorát ütöttem egyre, — mondja Simonyi — csak úgy nyuladt bele a dereka.

— Bár az egész fajtája lett volna benne, — mondja Búki. Éveken keresztül itt lézengenek ezek a senkiházi disznók. Még meg se szagolják a puskaport, már megint itt vannak.

— Eh, legjobb mégis ott kint. Az Isten maradjon itthon! — mondja Gombos. Úgyis elevenen fálnak fel egy párat közülük. Már látásukra táncolni kezd az idegeim.

Amíg az állomáson beszélgettek, az egész várost összejárta a cseh készült-ség, hogy elfoghassa őket. Nem sikerült. Éjfélben mind Simonyi, mind Gombos vonata elindult. Megbeszéltek a visszautazás időpontját és a találkozt és elváltak egymástól. Gombos Gelse, Simonyi pedig Komárváros felé utazott. Kéthétre haza, hogy megszeliüljenek, hogy emberek legyenek újra. A szülőföld, a gyerekkori emlékek színhelye talán visszavezeti lelküket abba a világba, amikor még volt értéke az embernek: a szeretet, a munka világába. Ott talán el tudják képzelni, hogy békés nyugodt élet is van a földön. Nehéz dolog. Hiszen egész fiatalságuk alatt csak ölni, löni, futni, és verekedni tanultak.

— Mit ennél, édes fiam? — kérde szomorú hangon az anya.

— Nem eszem semmit, édesanyám — mondja János. Szeretnék lefeküdni, hiszen három éjjel alig aludtam valamit.

Anyja a vendégszobában vetett neki helyet. Három vankost is a feje alá rakott, hogy kényelmesen aludjék.

János eloltotta a lámpát, magára húzta a puha takarót és aludni próbált. A meleg párnák között fogait verte össze, mert úgy érezte, hogy egy halott kéz simogatja. Ebben a puha ágyban úgy érezte magát, mint-ha koporsóban fekszik. Csak azt érezte, hogy a szíve dobog.

Nagysokára elaludt. Azt álmodta, hogy kint van a fronton s a válei barlang fölé egy ezüstös felhő ereszkedik. A felhőből Katóka bontakozik ki s áll előtte csinosan, mosolygón. Oda akar menni, hogy átölelje, de ebben a pillanatban eltűnik. Amikor már magasan száll a felhő, akkor bontakozik ki újra az alak és bájosan integet, csalogatja. Ebben a pillanatban egy srappelgránát robbanik a felhők között s széttepi Katóka alakját.

Erre felriad álmából. Az ablakon már beszűrődtek a téli napsugarak. Első pillanatban azt sem tudja, hol van. Irizatosan bántotta az a csend, amely erre a szobára nehezedett. A halál félelme szállta meg lelkét. Itt van a halál, — gondolta — nem a harcra. Ott a halálaratás dacára is élet van. Mozgalmas, érdekes, változatos. Eszébe jutott a kősziklák méhe, ahol akkor is tudott aludni, ha fölötté gránátok robbantak. Ez a némaság kétségbeesőbb, mint a pergőtűz.

Amint így forgolódik ágyában, látja, hogy az ő feje fölött is ott van Kató fényképe. Leemeli, — s hosszan, merengve nézi. Majd megszólal s mintha csalogatná, hívogatná magához. Minél közelebb viszi szeméhez a fényképet, annál jobban látja a mosolygót, szép arcot. Mintha csókot akarna neki adni. János kétségbeesett zokogással öleli a szívéhez. Most érezte csak, hogy sohasem tudta elfelejteni. Szeretett volna mellé feküdni ott kint a hideg temetőbe. Érezte, hogy szívét elrabolta egy sötét sirverem.

(Vége következik.)

MŰKIEDVÉLŐK

Kiki a maga párjával

— Színjáték —

Írta: Zsirkay János

(11)

Kovácsnay: Megtudod, lelkem, hama-rosan. Nincs nekem titkom. De okom az, hogy kerüljem a találkozást.

Bőjtiné: Nono. És az — asszonyka?

Kovácsnay: Tiszta a lelkiismeretem. Az én asszonyom csak akkor lehet, ha előbb idehaza rendbehoztuk a dolgokat.

Julis: (Vizeskorsóval kijön, lesiet, a kút felé tart.) Odabent hívják az ifiasszonyt.

Bőjtiné: Engem?... Hopp. A vendégnek kell valami. Megyek már, megyek. Hogy ne mennék már no. (Elindul.) Jövök, lelkem, jövök. Már itt is vagyok-e... (El a konyhán át a szobába.)

IV. JELENET.

Kovácsnay, Julis.

Kovácsnay: (Áll és gondolkodik. Előveszi a rövidszárú pipáját, rágyújt. Csend. Dudolva énekl magának.)

Megérem még azt az időt,
Sirva megy el házam előtt,
Megöleled a fejfáját,
Úgy siratod a gazdáját...
A gazdáját.

Julis: (A sarokban lévő kúthoz megy. Vízért mer.)

Kovácsnay: (Egyszerre, hirtelen elhatározással.) Te, Julis! Hallod!

Julis: (Kifordul a kúttól.) No. Mi az? Tessék.

Kovácsnay: (Közel ment a kúthoz.) Mondd csak, te... Hát aztán mikor láttad az Esztit?

Julis: Az Esztókot? Ugyan! Hát tegnap is — máma is. Tudja, hogyan van az a tanyán — a szomszédokkal... Csak át-át-szalad az ember egy-egy szótálásra...

Kovácsnay: Igazad van. (Csend.) De mondd csak. Hát aztán milyen... Hogyan van?... Hogy milyen rég volt a mi utolsó találkozásunk...

Julis: Hogy milyen? (Vállat von.) Mit mondjak? (Nevet.) Mint minden magunkfajta lány — két szeme, egy orra és egy szája — amint mondani szokták...

Kovácsnay: (Csend után.) Hallom, sok kérője volt...

Julis: Abból akadt neki bőven.

Kovácsnay: Kik? Kicsodák mégis.

Julis: Öjjé!

Kovácsnay: Ejnye, be harapófogóval kell kihúzni belőled a szót. Hát nem érted, mit kérdezek?

Julis: Igenis. (Felveszi a korsót — elsiet.) Odaég a csirke...

Kovácsnay: (Elcsúpi a karját.) Ejnye azt a... majd mit mondok... Hát nem felelsz a kérdésemre, Julis...

Julis: (Megáll — leteszi a korsót. Elpityeredik.) A karom...

Kovácsnay: Nini! Bizony talán még pityeregnél is egy sorra valót...

Julis: (Bőgve.) A karom.

Kovácsnay: No né, ez a bolond nagylány! Hát nem kajabálja itt össze az egész házat. Csitt te, ha mondom.

Julis: Majd kifecamította a karomat ke...

Kovácsnay: No csak hallgass már, no... Inkább már helyrebillentem e... Add ide, no... (Kenegeti.) No, most már rendben is van. Hát ki udvarolt az Esztóknak, te...

Julis: (Elkapja a korsót.) Senki. (Felszalad. Megáll, kacagva.)

Nem is egyen. Gózon Laci is... Lajtor Feri is...

Kovácsnay: Persze. Az egyetlen fiúk. A felmentettek. A szerencsefiókák.

Julis: De nem ment. Nem tetszett neki egyik se. Pedig a tagjuk éppen, hogy összeér a Gózon-taggal...

Kovácsnay: A két tag... A két tag... De ha a két szív nem ér össze...

Julis: Ez már nem a maga dolga... A maga dolga már idebent van — a maga asszonyánál...

Kovácsnay: Hej, de felvágta a bába-asszony a nyelveteket... (Felment, benéz az ablakon.) Tyű! Mi készül itt... Mi készül itt... Ez az öltözködés... Ez a csinosítás... Mi lesz ebből... No! Majd elvállik. (El a konyhán keresztül a szobába.)

Julis: (Húzza a vizet, énekel.)

V. JELENET.

Julis, Zuku és Fröccs, majd Jácint.

Julis: (A kútnál énekel.)
Ha te tudnád, amit én,
Ki babája vagyok én,
Ki babája, ki babája...

Zuku: (Néger fiú. Katona a Szeget meg szálló francia hadseregben. De úgy látszik, most egy kis kirándulásra jöttek a tanyák közé. Fehér nadrágban, sárga felcipőben, kis könnyű kék matrózblúz van Zukun. Egészen jól fest, mag fiatal gyerek, 22—24 éves lehet csak. Göndör haja, mint a birka gyapja, nagy, széles ajka és csillogó fehér fogsora, élénk szeme csak úgy illog-villog. Hallja a hangot, benéz, majd belép az udvarra. Nézi Julist, aki nem veszi észre, a háta mögé megy és amint Julis belehajol a kútba, behajol ő is mellette, majd hirtelen a kút mögé lép.)

Julis: (Hirtelen abbahagyja az éneklést, elereszti a vödört és ijedten felsikolt.) Uram Isten... Uram Isten... Jaj, uram Isten...

Kovácsnay: (Bentről.) Mi van veled, leány? Talán elszakadt a lánc? Vagy a kanna tört össze?

Julis: Jaj — nem, nem... Egyik se... Semmi, semmi... (Magában.) Minek mondjam?... Úgy sem hiszi el senki... Jaj!... (Keresztet vet magára.) Az Atyának és Fiúnak... (Visszamegy a kúthoz — félve, remegve, belenéz — nem lát semmit, persze. Kacagni kezd, nagyon kacagni.) Azt a teremburáját... Hát nem megijedtem a magam árnyékától?... Azt hittem — az ördög... Azt én... Ilyen bolondság... (Tovább dalolgtatja.)

Ki babája...

Ki babája vagyok én...

Zuku: (Hirtelen elődugja a fejét s megböki a lány karját. Vigyorg.)

Julis: (Felnéz. Szinte megdermedve.) Jaj! (Elejti a kötelet. Csak áll, mintha jelentést látna.)

Zuku: (Vigyorog.) Puszi! Puszi.

Julis: (Hirtelen megfordul, a kötélyével eltakarja az arcát és felszalad a lépcsőn, a konyhába s becsapja maga után az ajtót, mint a fergeteg.)

Zuku: (A kút kávjára ül s kacagva néz a lány után.) Fütttyent egyet.) Fröccs!

(Folytatjuk.)

B. J. Az ötszázöttszáz egyik tagjának legújabb kijelentése szerint most kaptak 2.5 millió dollárt, amelyből ismét megkezdik a kérvényezők kielégítését. Itt pénzintézetéről van szó, protekció nincs. A tőke csak azt nézi, hogy biztosítva van-e a pénze? Érdekében ismételtén ártunk.

H. Margitka. Az a haszontalan Kadarka megint elhalasztotta a házasságot. Azt mondja, hogy a tavasszal végigroja az országot és személyesen ismerkedik meg mind a harminchárom leánnyal. Igyekeznek majd megfőzni, hogy Magaé legyen a győzelem.

Balogh Gyula Végegyháza. A rendeletnek a száma nem elégséges ahhoz, hogy tisztán lássanak. Ismeriök kell a törvény magyarázatát. Azt ajánljuk, hogy szerezzék be az egész rendeletet, amit megkaphatnak a Rendeletek Tárában, a Tisza Testvéreknél, Budapest, Fő-utca 12. szám alatt. Néhány fillérbe kerül csak és ott lesz kezében az egész rendelet, amit nem tudnak félremagyarázni.

Sz. G. Kömlő. Önállóan munkát vállalni és elkészíteni csak három évi tanonci munka után lehet. Itt a felelősség a mesteré, tehát minden munkát csak az ő nevében lehet vállalni és leszállítani. A fenti üzenet a rendelet beszerzésére vonatkozólag önnek is szól.

V. Szabó Sámuel. A választók névjegyzékét a népszámlálással megbízott számlálóbiztosoknak kellett volna lsszeírni. Ha ez nem történt meg, akkor ettől függetlenül is el kell azt végezniök. Lehet, hogy ön-nél nem hagytak összeírási ívet s így kimaradt a választók névjegyzékéből. Márciusban, ha a névjegyzéket közszemlére kiteszik, feltétlen nézze meg s emeljen ellene kifogást. Ha a törvényben előírt kellékeknek megfelel, nincs joga senkinek önt kihagyni. Szíves tudósításukat köszönjük.

Vári Lajos Gáboros. Végzetes baj, hogy a rokkantigazolványait elvesztette. Most csak azt tanácsolhatjuk, hogy az 1921-ből visszamaradt fizetési szelvényeit keresse elő és azzal igyekezzék bizonyítani, hogy ön igenis rokkant volt s már egyízben kapta is a rokkantságélt. Ezt csatolja a kérvénye mellé és hivatalos úton nyújtsa be megegyezően kérvényét a népjóléti miniszter úrhoz. A kérvényben írja meg pontosan azt, amit nekünk is megírt. Kérvényének főszerzőjéről számát küldje meg nekünk s mi majd itt fent utánanézzünk ügyének. A kérvény megírására kérje meg a jegyző urat.

Barát János Belvárdgyula. Elbeszélése és a többi kéziratai beérkeztek. Majd felhasználjuk a Virágoskertben. De figyelmeztetjük, hogy még nagyon sok kézirata van, ami előbb érkezett, így hát ki kell várni, amíg rákerül a sor. Üdvözljük a Táborban.

Solti táborlag. Az esetet név nélkül nem adhatjuk le az újságban, azonban ha leírása igaz és azt tanúsítani is tudja, írjon egy feljelentést a pénzügyminiszterhez és kérje a vizsgálat elrendelését. A beadványban a neveket is jelölje meg.

Botos András. Még nem érte el azt a fokot, hogy versét a Virágoskertben közzétehesse. „Anyai szív” című versében vannak költői gondolatok, a rímek is meglehetősen kezek, de a tartalom határozatlan s nem hozza ki azt, amit a címben sejtet. Próbálkozzhat.

Murányi Mariska. Széplelkű kislány maga, de az „Eltűnt határ” című verse még sem közölhető. Nem üti meg a mértéket.

PIACI ÁRAK

GABONAÁRAK

	Boletta nélkül	Bolettával
Búza, tiszavidéki		
77 kg-os	14.60—14.70	17.60—17.70
78 kg-os	14.75—14.80	17.75—17.80
79 kg-os	14.90—15.20	17.90—18.20
80 kg-os	15.00—15.30	18.00—18.30
81 kg-os	—	—
Búza, felsőtiszai		
77 kg-os	14.45—14.55	17.45—17.55
78 kg-os	14.60—14.70	17.60—17.70
79 kg-os	14.75—14.90	17.75—17.90
80 kg-os	14.85—14.95	17.85—17.95
81 kg-os	—	—
Búza, egyéb		
77 kg-os	14.45—14.55	17.45—17.55
78 kg-os	14.60—14.70	17.60—17.70
79 kg-os	14.75—14.90	17.75—17.90
80 kg-os	14.85—14.95	17.85—17.95
81 kg-os	—	—

Rozs, pestvidéki és más	10.85—11.00	13.85—14.00
Tengeri tiszai	14.30—14.50	17.30—17.50
„ dunántúli	13.10—13.25	16.10—16.25
Zab elsőrendű	18.75—19.00	21.75—22.00
Zab másodrendű	18.50—18.75	21.50—21.75
Sörárpa elsőrendű	19.00—22.50	22.00—25.50
„ másodrendű	17.00—19.00	20.00—22.00
Takarmányárpa elsőrendű	16.00—16.55	19.00—19.55
„ másodrendű	15.25—15.75	18.25—18.75
Korpa	12.00—12.15	15.00—15.15

ÉLELMISZERPIAC

Dunaparti élelmiszerpiac.

Zöldség. Burgonya 6—20, cékla 14—24, fejeskáposzta 20—30, fokhagyma 80—100, gomba 100—300, karfiol 60—90, kalarábé 12—24, kelkáposzta 30—50, sárgarépa 12—24, spenót 50—80, tirma 60—130, vöröshagyma 6—8, vöröskáposzta 28—50, dughagyma 25—32 fillér kilogrammonként. Zeller 14—24 fillér darabonként. Retek 10—16, petrselyem 12—22, vegyes zöldség 14—24 fillér csomónként.	
Gyümölcs. Alma 60—250, szőlő 150—400, dió 80—140, körte 100—300, gesztenye 40—90, mandula 90—100 fillér kilogrammonként.	
Szárnyas. Csirke (rántani való) 260—400, csirke (sütni való) 500—600, csirke (paprikásnak való) 700—800 fillér páronként. Kacsa, liba pulyka 140—160 fillér kilogrammonként. Tojás 9—12 fill. darabonként.	

Sertésvásár.

Árak: elsőrendű uradalmi nehéz sertés páronként 300 kg-on felül 114—115, kivételesen 116 és fél, közép páronként 250—280 kg-ig 113—114, szedett közép páronként 220—260 kg-ig 113—116, kivételesen 117, könnyű páronként 180—210 kg-ig 110—112, kivételesen 113, silány páronként 100—160 kg-ig 100—108, elsőrendű öreg nehéz páronként 300 kg-on felül 108—109, szedett öreg másodikrendű 95—106, angol sonkasüldő páronként 120—150 kg-ig elsőrendű 136—145, kivételesen 150, másodikrendű 115—125, kivételesen 130, könnyű páronként 80—100 kg-ig 116—118, zsír nagyban 118—134, 3 darabos táblás szalonna 112, lehúzott félhús nagyban 150—176, kivételesen 180, vágott sertés 138—140, kivételesen 144 fillér kilogrammonként.

Budapesti vágómarhavásár.

Árjegyzés élőszűlyban: bika, magyar II. r. —60—72, bika, tarka I. r. —96—104, II. r. —80—94, III. r. —65—78, ökör, magyar, I. r. —88—95, II. r. —66—86, III. r. —50—64, ökör, tarka I. r. —90—106, kivételesen 118, II. r. —68—88, III. r. —50—66, tehén, magyar II. r. —64—83, III. r. —46—60, tehén, tarka, I. r. —84—92, II. r. —60—82, III. r. —48—58, bivaly, magyar —36—50, növendék (éves) —70—80, kicsontozni való —36—46 pengő kilogrammonként.

Tej és tejtermékek.

A vásárcsarnokokban 1931 február hó 8-tól február hó 14-ig. jegyzett árak pengőben: Teljes tej literje —26—32, habtejszín literje 2.60—3.20, tejfel literje 1.40—2., centrifugált vaj kg-ja kicsinyben 3.60—4., nagyban 3.—3.60, szedett vaj kg-ja kicsinyben 3.20—3.60, tehéntúró kg-ja kicsinyben —70—1., nagyban —40—60, juhtúró kg-ja kicsinyben 2.20—2.60, nagyban 1.80—1.90, trappista sajt kg-ja kicsinyben 2.40—3.60, nagyban 2., emmentáli sajt kg-ja kicsinyben 3.20—4.80. pengő.

Burgonya.

Wohltmann, étkezésre 5.30—5.50, ipari 3.30—3.70, Krüger, étkezésre 5.40—5.60, nyári rózsza étkezésre 6.30—6.70, őszi burgonya étkezésre 14.—14.50 pengő.

Vasárnap, március 1.

9: Újsághírek, kozmetika. — 10: Református Istentisztelet. — 11: Egyházi ének és szentbeszéd. Utána: Pontos időjelzés. Majd: Operazene. — 2: Gramofonhangverseny. — 3: A Rádióélet gyermekjáték-órása. — 3.30: A m. kir. Földművelésügyi Minisztérium rádió-előadássorozata. — 4.15: Az iskolánkülső népművelés rádió-előadása. Utána: Pontos időjelzés, időjárásjelentés. — 5.15: A Székesfővárosi Zenekar hangversenye. — 7: „Reklám és művészet.” Karinth Frigyes előadása. — 7.30: Operettelőadás a Studióból. „Gül Baba.” Majd: Rácz Béla és cigányzenekarának hangversenye.

Hétfő, március 2.

2.45: Hírek, élelmiszerárak, piaci árak, árfolyamhírek. — 4: Asszonyok tanácsadója. — 4.45: Pontos időjelzés. — 5: Turchányi István novellái. — 5.30: Hangverseny. — 6.30: Német nyelvoktatás. — 7: Berzeviczy Albert előadása. — 7.30: Magyar dalest. — 8.30: „Díszszemle a Vörösház 30 évvel ezelőtt.” Vitéz Berkó István ezredes előadása. Utána: Pontos időjelzés. Majd: id. debreceni Kiss Béla és cigányzenekarának hangversenye.

Kedd, március 3.

2.45: Hírek, élelmiszerárak, piaci árak, árfolyamhírek. — 4: B. Czeke Vilma meséi. — 4.45: Pontos időjelzés. — 5: Majthényi György novellái. — 5.30: Pertis Jenő és cigányzenekarának hangversenye. — 6.30: Francia nyelvoktatás. — 7: Gyorsíró tanfolyam. — 7.30: Operaelőadás. Az első felvonás szünetében: A helyszínről, a Vigadó

nagyterméből részletes tudósítás magyar és olasz nyelven a Sanselli vívóakadémia magyar-olasz mérkőzéseinek eredményeiről. Utána: Pontos időjelzés. Majd: A Fejes-szalonzene, az Ostende tangó- és jazzband, valamint Toll Árpád és Toll Jancsi cigányzenekarának hangversenye az Ostendekávéházban, Kálmár Pál (ének) közreműködésével.

Szerda, március 4.

2.45: Hírek, élelmiszerárak, piaci árak, árfolyamhírek. — 3.30: Morse tanfolyam. — 4: „A csók története.” — 4.45: Pontos időjelzés. — 5: Böszörményi Jenő novellái. — 5.30: A folyamör-ség zenekarának hangversenye. — 6.30: Olasz nyelvoktatás. — 7: „Közgazdasági tájékoztató. — 7.30: Jeanne Marie zongoraestje. Utána: Pontos időjelzés. Majd: Kurini Simi és cigányzenekarának hangversenye. — 10.45: Angolnyelvű előadása. Utána: A cigányzenekar hangversenyének folytatása.

Csütörtök, március 5.

2.45: Hírek, élelmiszerárak, piaci árak, árfolyamhírek. — 4: Az iskolánkülső népművelés rádió-előadása. — Utána: Pontos időjelzés. — 5.10: A Földművelésügyi Minisztérium rádió-előadássorozata. — 6: Rutkovszki Bronislaw orgonahangversenyének közvetítése a szegedi fogadalmi templomból. — 7.15: Angol nyelvoktatás. — 7.50: Magyar művészek otthonában. — 8.30: A közép-európai műsorcsere-sorozatban a Wien-i rádióadóállomás műsorának közvetítése. Utána: Pontos időjelzés. Majd: Bura Károly és cigányzenekarának hangversenye.

Péntek, március 6.

2.45: Hírek, élelmiszerárak, piaci árak, árfolyamhírek. — 4.00: Pista bácsi mesél a gyermekeknek. — 4.45: Pontos időjelzés. — 5.00: Tót-magyar nyelvoktatás. — 5.25: ifj. debreceni Kiss Béla és cigányzenekarának hangversenye. — 6.30: Magyar balladák.

Szombat, március 7.

6.30: „A takarékoskás és tökéfejlődés.” Garzó Zoltán dr. előadása. — 7.00: Bura Károly és cigányzenekarának hangversenye. — 8.00: Vígjáték-előadás a Studióból. „A kis pajtás.” Vígjáték négy felvonásban. — Utána: Pontos időjelzés. — Majd: Gramofonhangverseny.

KIADÓHIVATALI ÜZENETEK

Wereg I., Tarnaméra. Önnek ugyanaz a válasz, mint Beczok I.-nek. Szabó M. Srétudvari. Lejárt 1930 december 31-én.

Szalontai J., Mnagyimihály. Rendezve április 30-ig. A. Kovács J., Földeák. Rendezve február 28-ig.

Arday M., Tiszaeszlár. Rendezve december 31-ig.

Gera J., Újkígyós. Rendezve 1930 december 31-ig.

Nagy Mihály, Tompa. 2.50 P köszönettel nyugtázzuk.

Simon J., Kéthely. Rendezve február 28-ig.

Mejkely J., Géttye. Rendezve április 30-ig.

Szabó J., Értény. Rendezve 1930 december 31-ig.

Törkö P., Dávod. Előfizetése beérkezett. Az évkönyvet postára adjuk újból.

G. Dudás J., Belsőbocs. Előfizetése beérkezett, rendezve április 31-ig. Üdvözljük.

GAZDAHIRDETÉS

Ezen rovatban gazdák által leadott hirdetés szavanként 4 fillér

Kicsi és nagy seprűket,
prima cirokszakállt, kerek
kasokat szállít bár-
milyen mennyiségben

PANKOTAI GABOR
Békés, Zsilip-utca 20

Szöllősgazdák!

Eladók 1 és 2 éves ripária és ripestris oltványok. Elsőrangú bor- és csemegefajok. Egyéves I. oszt. darabja 10 fillér. Sima és gyökerez hazai bor- és csemegefajok bármilyen mennyiségben kaphatók. Juhász János oltványtermelőnél Abasár, 347. hsz. Heves m. Alany- és fajtisztaságért garantálók.

Eladó

családi okokból kifolyólag egy egész cséplőgarnitúra. A hajtóról lokomobil elevátorral és teljes felszereléssel. A gép valódi Hofherr-gyártmányú, jókarban lévő, 1600 pengőért szabadkézbe eladó. Cím a kiadóban.

Főszerkesztő: Dr. Farkas Endre.
Közgazdasági szerkesztő és felelős kiadó:
Dr. Sényi Pál.

Főmunkatárs: vitéz Pölöskei János.